Gooise Sporen

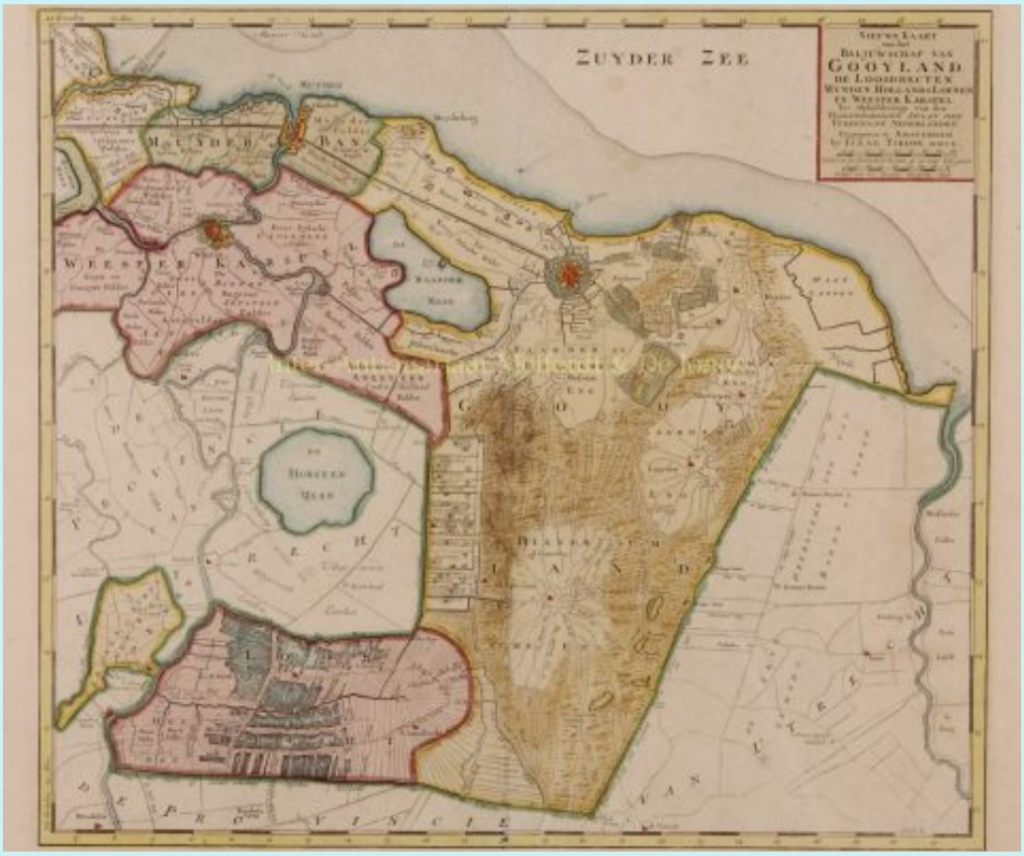

ngv Nederlandse Genealogische Vereniging

afdeling Gooiland

Afdelingsblad Gooiland, 2026 nr. 2 **13 jun 2026**

Inhoudsopgave

- Van de voorzitter
- Bestuursmededelingen van het secretariaat
- Terugkerende mededelingen
- Handleiding Delpher
- Nieuwe indexen Oud Rechterlijk Archief Naarden online
- Oud Gooi – de historische fotobank voor Gooi, Vechtstreek en Eemland
- Deense ossen in het Gooi, een kleine speurtocht
- Een Hilversums huis en zijn bewoners
- Zoek hulp bij AI voor je onderzoek
- Nederlands Militair Erfgoed – Officiersnamen
- Literatuur en genealogie: Otmars zonen door Peter Buwalda
- NGV stambomen
- Kopij Gooise Sporen
- Evenementen in 2026
- Ledenaantal
- Colofon

Van de voorzitter

Afgelopen mei organiseerde "ons" Archief Gooi en Vechtstreek voor de tweede maal een inleidende 'Cursus Stamboomonderzoek voor beginners'. Deze keer mocht ik iets vertellen over de NGV en specifiek over de afdeling Gooiland. Bij het voorbereiden van mijn presentatie viel me weer eens op, hoe omvangrijk en divers die activiteiten eigenlijk zijn en hoe ze de laatste jaren zijn toegenomen en zich hebben aangepast aan de veranderde omstandigheden. Het uitgangspunt is echter hetzelfde gebleven:

- een vereniging waar geïnteresseerden in de familiegeschiedenis hun kennis in stamboomonderzoek kunnen opdoen en delen;
- niet alleen intern gericht, maar ook actief in het helpen en ondersteunen van iedereen die op een serieuze manier genealogisch onderzoek wil doen;
- met als basis actieve afdelingen geheel bestaand uit vrijwilligers.

Veel van die afdelingen -zoals onze buren in Amersfoort, Flevoland en Utrecht- organiseren regelmatig zelf zo'n cursus (een actueel overzicht is te vinden op de website van de NGV Academie). Voorlopig zijn wij daar helaas nog niet toe in staat en we zijn dus heel blij met dit initiatief van het Archief Gooi en Vechtstreek (plus de mogelijkheid cursussen bij collega-afdelingen te volgen).
Als vervolg hierop vindt er op woensdag 17 juni 's middags een Stamboomspreekuur plaats in de Hilversumse locatie van het archief (zie ook de *Agenda in dit nummer van 'Gooise Sporen'). Als je nog met vragen zit of mensen kent die willen beginnen met hun familieonderzoek: iedereen is welkom!*

Dat zal ook onze laatste activiteit voor de zomerpauze zijn.
Ik herhaal nog maar eens wat ik vorig jaar hierover schreef. Velen zetten in de zomer hun genealogiehobby op een lager pitje. Sommigen zeggen zelfs: "Genealogie is vooral een winteractiviteit". Dat hoeft natuurlijk steeds minder. Met je laptop heb je op bijna iedere plek toegang tot enorm veel archieven en andere relevante websites. Om te beginnen natuurlijk onze eigen www.ngv.nl (die in het komende jaar op veel punten nog verder verbeterd zal worden). Kijk maar eens goed wat bv. onze Academie doet, wat onze zusterafdelingen te bieden hebben of wat er te vinden is in onze publicaties in de afgelopen tachtig jaar. Maar je kunt natuurlijk ook je vakantie combineren met een bezoek aan plekken die relevant zijn geweest voor je voorouders of aan een buitenlands archief.
Hoe dan ook, wij hopen dat je weer met veel plezier deze 'Gooise Sporen' zult lezen en dat we je zullen ontmoeten bij onze komende activiteiten. Om te beginnen op woensdagavond 16 september, wanneer Harmen Snel zijn uitgestelde lezing zal geven met als onderwerp 'Vastlopers en droogkokers'. Je kunt je vragen nog doorgeven (zie de 'Bestuursmededelingen van het secretariaat' verderop in dit nummer).

Een fijne vakantieperiode toegewenst en blijf vooral gezond.

Bestuursmededelingen van het secretariaat

[Dik Jager]

Bestuursvergaderingen

Het bestuur vergadert 26 augustus en 9 december 2026. Over onderwerpen waarvan je wilt dat het bestuur die bespreekt, mail je de secretaris.

Belangrijkste bestuursbesluiten half juni t/m half september 2026

- Organiseren van een workshop Middeleeuws Vlechtwerk (of WieWasWie) in het najaar.
- In de maanden zonder lezing in 2027 een verenigingsactiviteit plannen.
- Gezamenlijke activiteit organiseren met Historische Kring Laren.

Afdelingsactiviteit Excursies

De oproep van het Bestuur om in het najaar een excursie te organiseren naar de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag heeft helaas nauwelijks respons opgeleverd. Toch interesse? Geef het voor eind juni door – zonder verplichting – aan de secretaris.

Afdelingsactiviteit Workshop

Het Bestuur heeft zich voorgenomen in het najaar een (uitgebreide) workshop Middeleeuws Vlechtwerk te organiseren. Dit is een database met genealogische gegevens van ruim 140.000 personen die vóór 1700 zijn geboren. Deze kunnen worden gebruikt als opstap voor eigen onderzoek naar familie(s) in de Middeleeuwen, niet alleen voor de adel, maar ook voor de burgerij.
Zie ook https://www.ngv.nl/hoofd/middeleeuws-vlechtwerk/. Jullie moeten denken aan een workshop met waarschijnlijk vier onderdelen van circa 1 uur. Er is plaats voor een beperkt aantal personen. Belangstellenden kunnen zich nu al opgeven bij de secretaris.

Afdelingsactiviteit Stamboomspreekuur

Bij **Stamboomspreekuren** kun je vragen stellen aan deskundige leden die je verder proberen te helpen. Zie verderop in deze Gooise Sporen bij Terugkerende mededelingen.
De komende periode is een stamboomspreekuur in het Archief Gooi en Vechtstreek locatie Hilversum gepland. En wel op **17 juni**

2026 van 14.00-16.00 uur aan de Oude Enghweg 23 (tegenover Raadhuis), 1217 JB Hilversum.

Afdelingsactiviteit Lezing

Een nieuwe kans: de uitgestelde lezing met als onderwerp **Vastlopers en droogkokers** van Harmen Snel vindt plaats op

- Woensdag 16 september 2026
- In de Bethlehemkerk, Loosdrechtseweg 263, Hilversum
- Zaal open: 19.30 uur, lezing van 20 – 22 uur

Iedere genealoog is in zijn of haar onderzoek wel opgelopen tegen bijna onoplosbare problemen. Vooral als het gaat om de herkomst van het gezochte familielid. Harmen Snel geeft deze avond een lezing met een bijzondere vorm van meedoen van de aanwezigen. Deze krijgen de gelegenheid om hem dat ene nooit opgeloste probleem voor te leggen, om zodoende samen mogelijk tot vervolgmogelijkheden voor verder onderzoek te komen.
Er zijn een paar voorwaarden:

1. De vraag met voldoende context aanleveren (wat heb je zelf al gedaan en gevonden?) en moet vooraf te worden gemaild naar de secretaris, die de mail doorstuurt naar de spreker. **Graag vóór 15 juli 2026**.
2. Zoveel mogelijk aanvullende informatie, zoals de plaats en regio van de voorouder, de mogelijke familieleden, de beroepen van hem/haar en mogelijke verwanten, de leefsituatie (woning, erf) , de sociale status, kortom alles wat de voorouder meer 'kleur' laat krijgen.
3. De vraagsteller is aanwezig bij de lezing om eventueel een toelichting op de vraag te geven. De spreker gaat niet schriftelijk reageren op problemen van vraagstellers die niet aanwezig zijn op 16 september. Het is ook niet de bedoeling dat hij je probleem oplost, zo simpel zal het in de meeste gevallen ook niet zijn. Maar indien mogelijk geeft hij richting aan verder onderzoek.

Harmen Snel heeft vanaf 1981 tot begin 2025 gewerkt bij het Stadsarchief Amsterdam en meer dan veertig keer meegewerkt aan het televisieprogramma Verborgen Verleden.

- De vragen van leden die al eerder gereageerd hebben, zijn al naar hem doorgestuurd.

Zie voor de actuele stand van zaken onze Agenda.

Terugkerende mededelingen

Gooise Sporen als bijlage via mail
Jullie krijgen via een Mededeling te horen wanneer een nieuwe editie te downloaden is. Een

groeiend aantal leden heeft aangegeven het op prijs te stellen ons afdelingsblad direct *als bijlage* bij een mail toegestuurd te krijgen. Mocht je dat ook willen, meld het dan de secretaris.

Stamboomspreekuren
Regelmatig houdt de afdeling in 't Gooi zogeheten Stamboomspreekuren. Deze vinden meestal plaats in bibliotheken, archieven en locaties van historische kringen. Gedurende een dagdeel zijn deskundigen aanwezig om jullie én belangstellenden te helpen. Dat kan zijn bij

- Niet weten hoe te beginnen;
- Het zoeken in wiewaswie.nl;
- Vastlopers: waar kan ik verder zoeken;
- Gebruik van (digitale) bronnen zoals doopboeken;
- Enzovoorts …

Gooise Voorouders

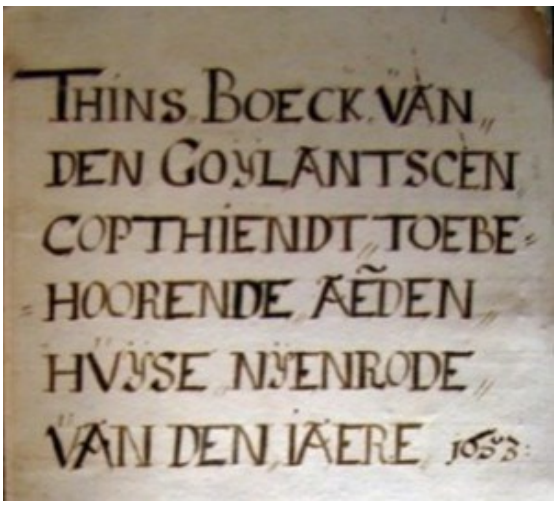

Voor leden (en niet-leden) met voorvaders en -moeders in 't Gooi is er goed nieuws! Ons gewaardeerd lid Jan Schipper heeft zijn werk over de bevolking van het Gooi in de 16de tot en met het begin van de 19de eeuw aangepast en aangevuld. Op zijn site vinden jullie uiteraard zijn bestand over de Koptienden van Gooiland (een lokale belasting in natura) met daarbij een handreiking voor genealogisch gebruik.
Misschien nog belangrijker voor genealogen zijn de **Bevolkingsreconstructies** van Blaricum, Laren, Hilversum en Huizen. Veel gezinnen met bronvermelding en vindplaatsen in allerhande akten zijn daar te vinden. Contact Jan Schipper: info@genealogie-huizen.nl

Ondersteuning
Zoals jullie weten bestaat het Bestuur uit een klein aantal vrijwilligers. Gelukkig krijgt het ondersteuning van een enkele leden die helpen bij de Stamboomspreekuren, het geven van lezingen en bij de opvang van nieuwe leden. Als je enigszins bedreven bent in genealogie en het leuk vindt je kennis te delen, meld je dan aan als **ondersteuner**. Het op weg helpen van (toekomstige) leden geeft natuurlijk een warm gevoel. Je kunt natuurlijk ook toetreden tot het Bestuur. Neem eens kun contact op met het Bestuur tijdens een lezing of Stamboomspreekuur. Of stuur een mail naar de secretaris of voorzitter.

Duits schrift en Latijn in de parochieregisters
Omdat veel van onze voorouders hun oorsprong in Duitsland hebben, is het onontkoombaar dat we ooit te maken krijgen met aktes in Duits schrift. Ook zijn veel van onze voorouders rooms-katholiek (geweest). Onze zusterafdeling Kempen- en Peelland heeft een digitale uitgave van hun tijdschrift De Twee Kwartieren gemaakt met achtergrond, oefenopgaven (en transcripties) in de verschillende soorten **Duits schrift**.

Bovendien een tweede extra uitgave met handvatten hoe om te gaan met het **Latijn** uit de katholieke kerkboeken. Op verzoek stuurt de secretaris jullie deze editie(s) toe.

Kadaster Archiefviewer

Bij genealogisch onderzoek krijg je soms te maken met huizen of land die voorouders in bezit hadden. De afdeling heeft voor haar leden een abonnement genomen op de Kadaster Archiefviewer. Daarmee zijn eigenaren van onroerend goed op te sporen.

De regels zijn:

- Leden kunnen voor een periode van drie weken toegang krijgen tot een maximum van drie personen.
- Zij houden zich aan de voorschriften van het Kadaster.
- Aanmelden via de secretaris. Deze stuurt een korte gebruiksaanwijzing, een inlognaam en een wachtwoord.

Meer informatie – ook over mogelijke cursussen – staat hier op de NGV-site.

Handleiding Delpher

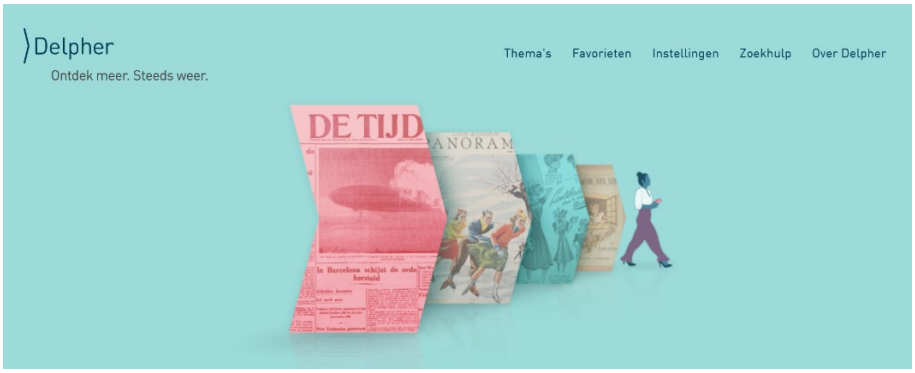

Op 22 april jl. gaf Ike Naafs-Loman een presentatie over het gebruik van Delpher.

Delpher.nl is een website van de Koninklijke Bibliotheek, met miljoenen boeken-, kranten- en tijdschriftenpagina's. Alle teksten zijn doorzoekbaar, bijvoorbeeld op datum, plaatsnaam, een combinatie van woorden of op een enkel woord. Het op de juiste manier formuleren van de vraag is essentieel om te kunnen vinden wat je zoekt.

Hiervoor heeft zij een zeer nuttige handleiding gemaakt.
Aan de hand hiervan vertelde ze hoe je het beste kunt zoeken en wat je waar kunt vinden.

De handleiding staat met haar permissie op onze website, nieuwsgierig klik hier.

Nieuwe indexen Oud Rechterlijk Archief Naarden online

[Louis Heinsman]

Sinds kort zijn er bij het Archief Gooi en Vechtstreek nieuwe indexen verschenen op diverse bronnen uit het Oud Rechterlijk Archief van de stad Naarden. Dit allemaal dankzij Herman Spoelstra die als vrijwilliger al sinds 2018 (!) iedere week in Naarden transportakten, criminele vonnissen, getuigenverhoringen en schepenakten onder handen neemt om een index te maken op onderwerp én naam van de betrokken personen.
In de bronnen lees je over het alledaagse leven van de 18e-eeuwse Gooiers en alles wat er om hen heen gebeurde. Zo werd er bijvoorbeeld een lijk gevonden op het strand van de toenmalige Zuiderzee. Ook valt te lezen over echtscheidingen, diefstallen, bedelarij, mishandelingen, onder curatele gestelde personen. En wat te denken van overspel plegende dames en heren?!

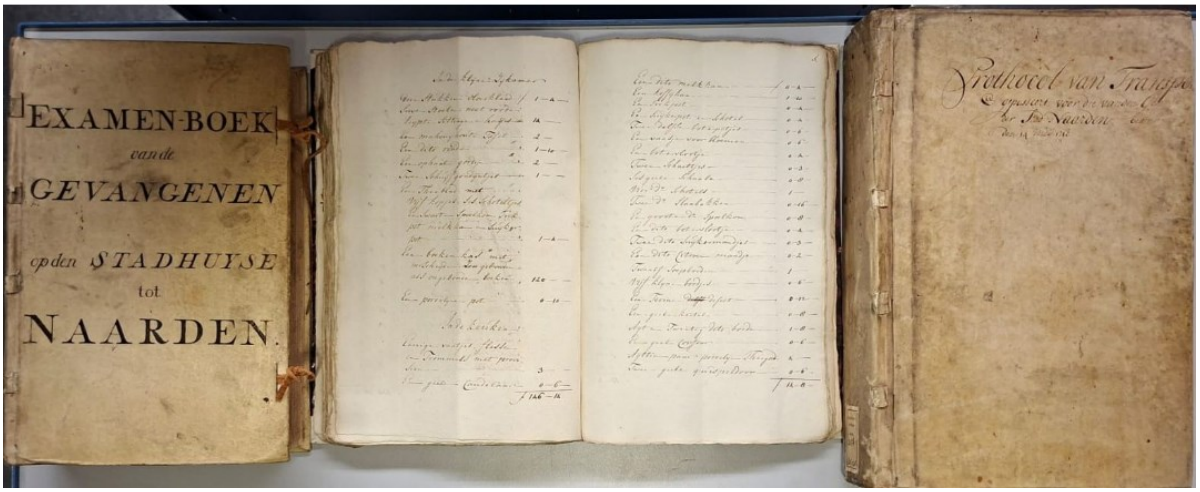

Het werk van Spoelstra is omgezet naar doorzoekbare pdf-bestanden en vervolgens gekoppeld aan de desbetreffende inventarisnummers. Alles op een rijtje gezet gaat het om de volgende archiefbronnen:

- Registers van diverse schepenakten: SSAN008.01, inventarisnummers 3100 t/m 3107;
- Criminele rol, met examinaties en sententies: SSAN008.01, inventarisnummers 3045 t/m 3048;
- "Examen-boek van de gevangenen op den stadhuyse", registers houdende verhoren van de gevangenen op het stadhuis: SSAN008.01, inventarisnummers 3054 a t/m 3059;
- Registers van transporten en hypotheken: SSAN008.01, inventarisnummers 3070 t/m 3081.

[Bron: Archief Gooi en Vechtstreek]

ARCHIEF GOOI EN VECHTSTREEK

Oud Gooi – de historische fotobank voor Gooi, Vechtstreek en Eemland

[Ed Brouwer]

Oud Gooi

Dé historische fotobank voor Gooi, Vechtstreek en Eemland

Begin 2026 is de website geactualiseerd en opgefrist. Alle linken naar websites met historisch beeld werken weer als vanouds!

Beste bezoeker, welkom op OudGooi, nog altijd de meest complete wegwijzer naar websites met volop historisch beeldmateriaal uit het Gooi, de Vechtstreek en Eemland. De website bestaat sinds januari 2008 en wordt nog dagelijks door belangstellenden uit de hele wereld in de historie van het Gooi, de Vechtstreek en Eemland bezocht.

Heeft u een opmerking over OudGooi of heeft u een tip of een verzoek, geeft u deze dan met een mailtje aan mij door: mail@ejbrouwer.nl, zodat OudGooi relevant blijft en wellicht nóg aantrekkelijker kan worden.

Ik wens u veel kijk- en leesplezier en kom nog eens terug!

Tip: om sneller te zoeken gebruik de CTRL en F toetsen en vul rechtsonder je zoekterm in.

Deense ossen in het Gooi, een kleine speurtocht

[Willem-Jan van Grondelle]

> *Maandag den 14 april, 's namiddags, zal men tot 's-Graveland bij Jan ten Dam verkopen, 16 a 20 zware magere Jutse schot en deel ossen, 7 schone rijpaarden, omtrent 3 a 4 jaar oud, 3 Saelen en Toomen, te Land uit Jutland overgebragt, door J. T. Vogel.*

Dit bericht vond ik onlangs in de Amsterdamse Courant van 12 april 1732.[1] Zo'n advertentie roept natuurlijk vragen op. Ossen uit Jutland over land gedreven naar 's-Graveland, en daar verkocht? Wat moesten ze met die ossen? Waarom zo'n lange reis naar 's-Graveland? Waar kwamen ze langs?

De zoekterm 'Deense ossen' op Internet leidde mij naar ruim twee eeuwen veetransport tussen Denemarken en de Republiek der Verenigde Nederlanden, met een (kleine) rol voor 's-Graveland.

[1] Amsterdamse Courant 12 april 1732 (Delpher).

Deens slachtvee voor de Republiek

Vanaf de veertiende eeuw tot het midden van de achttiende eeuw werden in de Republiek grote aantallen ossen ingevoerd vanuit Denemarken, met name uit Jutland en Sleeswijk-Holstein (destijds ook Deens gebied).[2] Deze ossen (gecastreerde stieren) dienden als slachtvee voor de voedselvoorziening van de snelgroeiende steden. (Fig.1)

1. Staande os, prent van Jurriaan Cootwijck 1724–1798 (Rijksmuseum Amsterdam)

Ook werd gerookt of gepekeld ossenvlees op grote schaal gebruikt voor proviand op lange zeereizen, zoals op de oorlogsvloot en op VOC-schepen op weg naar Indië.
Het ging bij deze internationale ossenhandel jaarlijks om tienduizenden ossen. In 1652 – een topjaar – importeerde het gewest Holland zo'n 26.000 ossen. Begin 1700 bedroeg de invoer vanuit Denemarken circa 16.000 ossen, waarvan er 4.000 over zee werden vervoerd en 12.000 over land.[3]

De ossen werden op Deense boerderijen en landgoederen gefokt en na zo'n vijf jaar verkocht aan Hollandse handelaren, die het transport regelden, over zee of over land. Het transport over zee vertrok uit Deense havens aanvankelijk naar Hoorn en Enkhuizen en later rechtstreeks naar Amsterdam. Bij gunstige wind duurde de overtocht een paar weken, bij tegenwind kon dat veel langer duren. De zeereis was uiteraard heel stressvol voor deze dieren, met weinig mogelijkheden voor beweging en onvoldoende voeding onderweg.

---

[2] Gijsbers, W. M., *Kapitale ossen. De internationale handel in slachtvee in Noordwest-Europa 1300-1750*. Verloren Hilversum 1999.

[3] Wilma Gijsbers, 'Een enkele reis over de ossenwegen' in: *Historisch-Geografisch Tijdschrift* (jaargang 20) 2002, 62-66, p. 62.

Het transport over land ging 'op de hoef' in kuddes van 50 tot 60 ossen begeleid door een drietal drijvers. (Fig.2)

2. De Ossendrift, olieverf op eikenhouten paneel door Nicolaes Berchem, 1656. (Rijksmuseum Amsterdam)

De tocht van midden Jutland tot Amsterdam duurde zo'n zes weken.[4] Ook de tocht over land kostte de ossen veel energie, ook al trachtten de drijvers bij elke overnachting hooi en water voor de beesten te regelen. Het is dan ook logisch dat de ossen na hun lange reis sterk vermagerd aankwamen. Het systeem van de ossenhandel was daarop ingericht. De ossen gingen vanuit Jutland in het vroege voorjaar op transport. Bij aankomst in de Republiek werden de – inmiddels magere – ossen eerst een half jaar in de wei gezet om te worden vetgemest, de zogenaamde vetweiderij.

Vetweiderij

Vetweiderij was in die tijd een belangrijke vorm van veeteelt. Vooral op de vele buitenplaatsen rond Amsterdam zoals langs de Amstel, de Angstel, het Gein en de Vecht, en ook in de nieuwe polders zoals de Beemster kwam vetweiderij veel voor. Voor de eigenaren van de buitenplaatsen – vaak leden van de Amsterdamse elite – was vetweiderij niet alleen een bron van inkomsten, het verhoogde ook hun sociale status als ze met een idyllische buitenplaats konden pronken.[5]

Sommige handelaren die in Jutland de ossen gingen kopen, werkten rechtstreeks in opdracht van de landeigenaren/vetweiders. De door hen ingevoerde ossen gingen bij aankomst door naar de weilanden van de vetweiders. (Fig.3)

---

[4] Ibidem, p. 62.

[5] Gerrit van Oosterom, *Boeren op de Buitenplaats. De relatie tussen landbouw en buitenleven in het Amstellands Arcadië (1640-1840)* 2022, Noordboek Gorredijk.

3. Grazende os, prent van Jurriaan Cootwijck, 1724 – 1798 (Rijksmuseum, Amsterdam)

Andere handelaren werkten voor eigen rekening. In dat geval boden ze de door hen ingevoerde ossen in het vroege voorjaar ten verkoop aan op de zogenoemde 'magere ossenmarkt'. In het najaar werden de inmiddels vette ossen vervolgens door de vetweiders op de 'vette ossenmarkt' verkocht aan de stedelijke afnemers om te worden geslacht.

Aanvankelijk vond deze handel plaats in kleinere steden als Hoorn en Enkhuizen, vanaf circa 1650 gebeurde dat hoofdzakelijk in Amsterdam. Andere plaatsen in die regio kenden ook een ossenmarkt zoals Muiden en Weesp. De Deense ossenhandel richtte zich overigens niet alleen op Amsterdam en omgeving. Zo werden er ook in het gebied de Lijmers (rond de Oude IJssel) Deense ossen gevetweid die daarna naar Duitse steden als Keulen en Kleef werden verkocht.[6]

Vetweiderij op de landgoederen van 's-Graveland

Ook in 's-Graveland was sprake van vetweiderij. Zo lieten Jan Claaessen Vlooswijck, Jacob Bicker majoor, Lucas Jacobsen Rotgans en Jan van Helmont in 1646 bij de Amsterdamse notaris Laurens Lamberti een akte opmaken waarbij ze aan ene Baltus Dircx opdracht gaven om naar Jutland te reizen om daar tweehonderd ossen voor hen te kopen, liefst tegen een zo laag mogelijke prijs.[7] De vier opdrachtgevers verdeelden de 200 ossen onderling volgens de verdeelsleutel 100, 25, 25 en 50. Bicker was de eigenaar van de buitenplaats Gooilust, Van Helmont bezat de buitenplaats waar later Trompenburg werd gebouwd. Deze akte is een duidelijke aanwijzing van vetweiderij op de 's-Gravelandse landgoederen.

Uit advertenties in de toenmalige kranten – zoals die in de aanhef van dit artikel – blijkt ook dat vetweiderij in 's-Graveland voorkwam. Zo vermeldde de Amsterdamse courant op 12 april 1712 dat de volgende dag in 's-Graveland 'aen't end' 224 net uit Denemarken gearriveerde 'land-ossen' zullen worden verkocht.[8] In de krant van 13 april 1724 werd de verkoping van 21 Deense ossen 'op de hoek van 's-Graveland' aangekondigd.[9] (Fig.4)

---

[6] J.W. van Petersen, *Reizen is tol betalen, De verkeersontwikkeling in en om het gebied van Rijn en IJssel tot de Bataafse omwenteling van 1795*, Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg 2002.

[7] Stadsarchief Amsterdam, toeg.nr. 5075, inv.nr. 603, fol. 72 d.d. 16 augustus 1646.

[8] Amsterdamse courant 12 april 1712 (Delpher).

[9] Amsterdamse courant 13 april 1724 (Delpher).

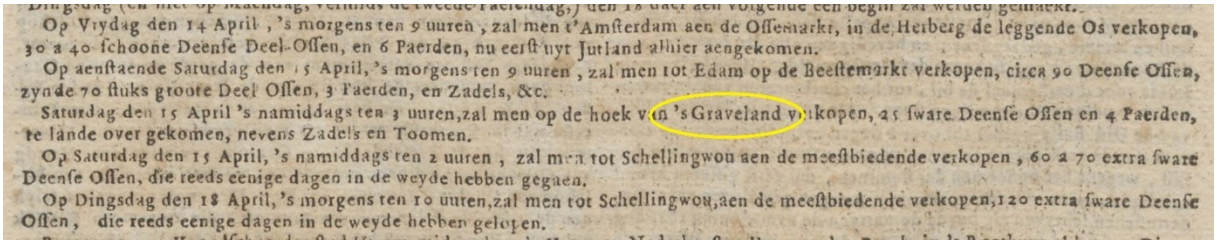
Op Vrydag den 14 April, 's morgens ten 9 uuren, zal men t'Amsterdam aen de Ossemarkt, in de Herberg de leggende Os verkopen, 30 à 40 schoone Deense Deel-Ossen, en 6 Paerden, nu eerst uyt Jutland alhier aengekomen.
Op aenstaende Saturdag den 15 April, 's morgens ten 9 uuren, zal men tot Edam op de Beestemarkt verkopen, circa 90 Deense Ossen, zynde 70 stuks groote Deel Ossen, 3 Paerden, en Zadels, &c.
Saturdag den 15 April 's namiddags ten 3 uuren, zal men op de hoek van 's Graveland verkopen, 25 sware Deense Ossen en 4 Paerden, te lande over gekomen, nevens Zadels en Toomen.
Op Saturdag den 15 April, 's namiddags ten 2 uuren, zal men tot Schellingwou aen de meestbiedende verkopen, 60 à 70 extra sware Deense Ossen, die reeds eenige dagen in de weyde hebben gegaen.
Op Dingsdag den 18 April, 's morgens ten 10 uuren, zal men tot Schellingwou, aen de meestbiedende verkopen, 120 extra sware Deense Ossen, die reeds eenige dagen in de weyde hebben gelopen.

4. Verkoop Deense ossen in 's-Graveland (Amsterdamse courant 13 april 1724).

En in 1732 vinden we de reeds genoemde aankondiging van de verkoop in 's-Graveland bij Jan ten Dam van 16 à 20 'zware magere Jutse ossen'. (Fig.5)

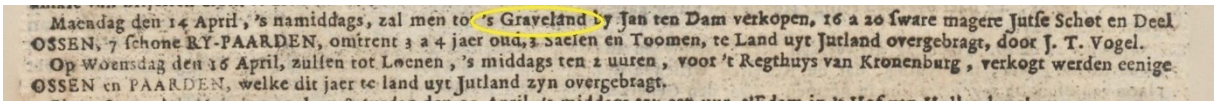
Maendag den 14 April, 's namiddags, zal men tot 's Graveland by Jan ten Dam verkopen, 16 à 20 sware magere Jutse Schot en Deel OSSEN, 7 schone RY-PAARDEN, omtrent 3 à 4 jaer oud, 3 saelen en Toomen, te Land uyt Jutland overgebragt, door J. T. Vogel.
Op Woensdag den 16 April, zullen tot Loenen, 's middags ten 2 uuren, voor 't Regthuys van Kronenburg, verkogt werden eenige OSSEN en PAARDEN, welke dit jaer te land uyt Jutland zyn overgebragt.

5. Verkoop Deense ossen in 's-Graveland (Amsterdamse Courant 12 april 1732).

Jan ten Dam was op dat moment de herbergier van Het Wapen van 's-Graveland, en een herberg was in die tijd een voor de hand liggende plaats voor een verkoping.

Deze advertenties in het vroege voorjaar betroffen magere ossen die net uit Denemarken waren aangekomen. Nadat de ossen een half jaar op een van de 's-Gravelandse landgoederen in de wei hadden gelopen, werden ze – inmiddels goed aangesterkt – in het najaar als vette ossen verkocht. Zo vinden we in de Amsterdamse courant van 11 september 1749 dat op 's-Graveland zes gezonde vette Deense ossen te koop worden aangeboden, die daar vanaf 28 April in de wei hebben gestaan. Nadere inlichtingen waren te verkrijgen bij de kastelein Jac. Ockhuijsen.[10] Op 10 oktober 1761 werd de verkoping aangekondigd van 10 extra zware Deense ossen, die op het land van de Hofstede Rondom Welgevallen in 's-Graveland in de wei stonden, te bevragen aan Jan Steenwyk aldaar.[11] De inmiddels verdwenen hofstede Rondom Welgevallen – later hernoemd tot Groenlust – lag destijds aan het Zuidereinde.[12] Een maand later werden in Amsterdam 6 à 8 'extra schoone' Deense ossen te koop geboden 'op 's- Graveland geweid, en 's morgens op de [Amsterdamse] Ossemarkt te zien'.[13]

Deze aanwijzingen over de verkoop van Deense ossen in 's-Graveland maken het aannemelijk dat – net als op de buitenplaatsen rond Amsterdam – vetweiderij op de 's-Gravelandse buitenplaatsen vanaf het begin heel gebruikelijk was.

Van Jutland naar Amsterdam via 's-Graveland

Rest nog de vraag: Langs welke route(s) kwamen de ossen in het voorjaar 'op de hoef' van Jutland naar 's-Graveland, en hoe liepen ze later in het najaar verder naar Amsterdam?

---

10 Amsterdamse courant 11 september 1749 (Delpher).

11 Amsterdamse courant 10 oktober 1761 (Delpher).

12 Berdine van der Linden, 'Verdwenen buitenplaatsen in 's -Graveland en Ankeveen', in *Archeologica Naerdincklant. Archeologisch tijdschrift voor het Gooi en omstreken* Uitgave 2017-2, pp. 11-16, p. 14. J.A. Hendriks, 'Welkom op Groenlust' in: *In de Gloriosa* 6e jaargang nr. 4, november 1989, pp. 87-98. Groenlust werd in 1787 door de Pruisen geplunderd en verdween geleidelijk van de kaart. Het hoort nu bij de verdwenen buitenplaatsen.

13 Leidse courant 6 november 1761 (Delpher).

Het wegennet in de vroegmoderne tijd zag er natuurlijk anders uit dan tegenwoordig. Doorgaande wegen volgden het landschap en liepen indien mogelijk over hogere gronden en niet door moerassen en waterige gebieden. Rivierkruisingen waren beperkt in aantal en niet altijd begaanbaar. Gaandeweg ontwikkelden zich langs dergelijke natuurlijke lijnen lange-afstandsroutes of 'heerwegen' die vooral werden gebruikt door boodschappers, kooplieden, bedelaars, pelgrims, postkoetsen en .... veedrift.

Zo is in Jutland sprake van de 'Haerveje', een eeuwenoude centrale noord-zuid landroute naar het Duitse Sleeswijk-Holstein. Deze Haerveje is tegenwoordig een doorgaande wandelroute, die in Sleeswijk-Holstein bekend staat als de Ochsenweg (de ossenweg).[14] (Fig.6)

6. Hörnerplätze in Sleeswijk-Holstein. Met deze beeldhouwwerken wordt het verloop van de Ochsenweg daar tegenwoordig aangegeven. (https://ochsenweg-verein.de/)

De naam geeft al aan dat deze route vroeger (ook) voor de ossenkuddes werd gebruikt. Dat blijkt ook uit een van de weinige overgebleven routebeschrijvingen voor de ossendrift van Jutland naar Amsterdam, daterend uit 1731.[15] (Fig.7)

Volgens dit document liep de route vanuit Noord-Jutland via de Ochsenweg naar Wedel aan de Elbe en dan richting de Duitse grens bij Ootmarsum. Vandaar waren er verschillende opties voor het traject naar Amsterdam en omgeving. Eén route liep via Zwolle naar Blokzijl, Kampen of Harderwijk, vanwaar de ossen per schip over de Zuiderzee naar hun bestemming werden gebracht. Een andere route liep via Deventer, Twello, Hoog-Soeren bij Apeldoorn, Terschuur, Amersfoort, Soestdijk, 's-Graveland en verder 'naar Amsterdam en naar de weijden'.

Het is interessant dat 's-Graveland in het document uit 1731 uitdrukkelijk wordt genoemd. Zoals bekend ontstond 's-Graveland na de aankoop van Gooise heidegronden door zes kapitaalkrachtige Amsterdamse kooplieden in 1625. Hoe de ossenroute voor die tijd liep, is onbekend.

Dat 's-Graveland ruim honderd jaar later als een oriëntatiepunt in de internationale ossenroute wordt genoemd, geeft aan dat het een niet-onbelangrijke rol speelde bij de ossenhandel.

---

[14] https://www.op-vrije-voeten.nl/pelgrimspaden-eu/denemarken/290-introductie (geraadpleegd 16 mei 2026).

[15] Gijsbers, Een enkele reis over de ossenwegen, p. 64.

De route tussen Amersfoort en 's-Graveland

Hoe liepen de ossen het laatste stuk van Amersfoort naar 's-Graveland? Oude kaarten geven een indruk van de mogelijke routes.

Het ligt voor de hand dat de drijvers met hun kuddes ossen liefst een rechtstreekse route kozen, mits deze goed begaanbaar was.
Op de kaart van Gooi en Eemland uit circa 1640 lijkt de route vanaf Amersfoort zuidelijk van het Baarnse veen, langs 'De Vuerse', over de 'Goyer Schans', via Hilversum naar ''t nieu afgegraven Landt genaemt nieu s'Gravenlant' het meest logisch.[16]

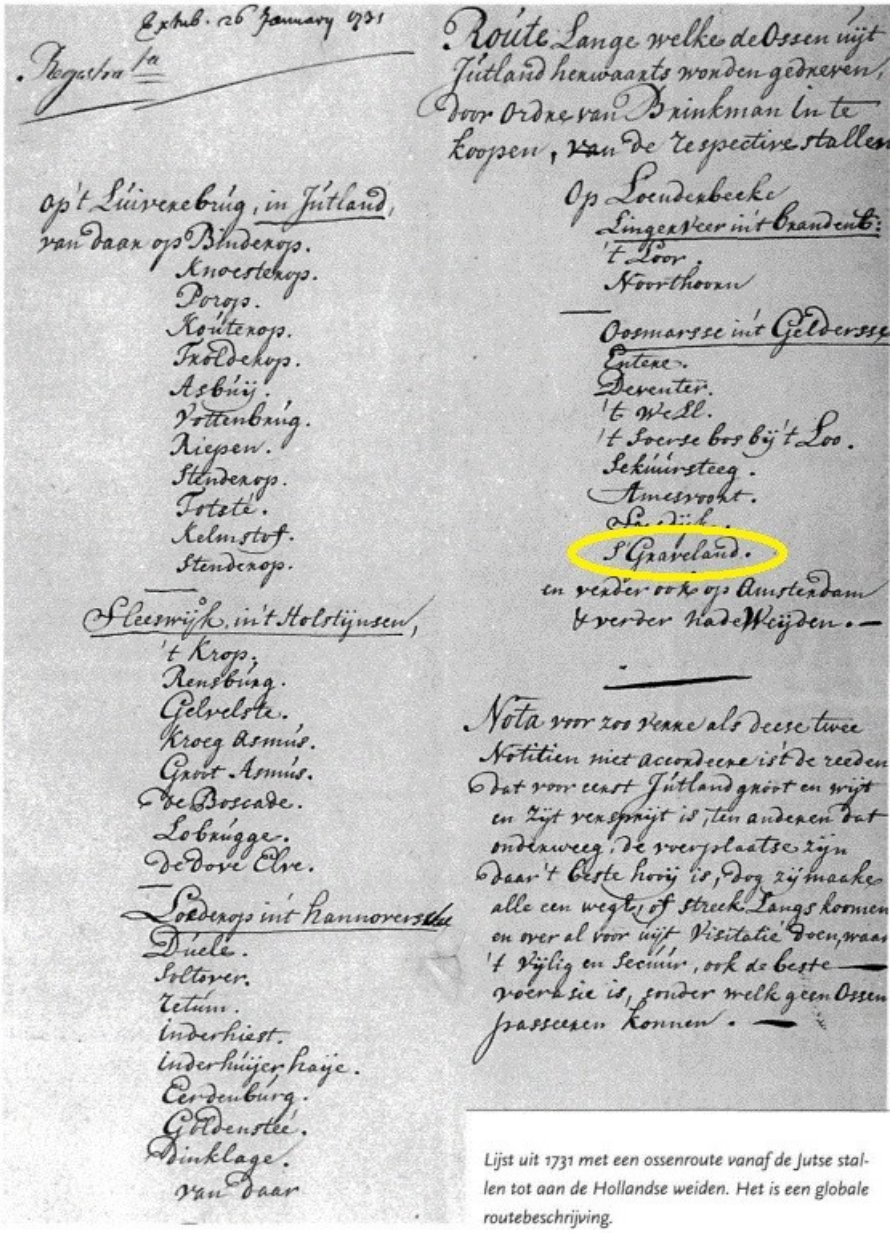
Exhib. 26 January 1731

Registra 1a

Op 't Lüiverebrug, in Jütland,
van daar op Bluderop.
Knoestehop.
Porop.
Koüterop.
Troldehop.
Asbüij.
Vottenbrug.
Riepen.
Stenderop.
Totete.
Kelmstof.
Stenderop.

Fleeswijk, in't Holstijnsen,
't Krop,
Rensbüg.
Gelvelste.
Kroeg Asmüs.
Groot Asmüs.
De Boscade.
Lobrügge.
De dove Elre.

Loderop int Hannoversche
Düele.
Soltover.
Tetüm.
Inderhiest.
Inderhüijerhaje.
Cerdenburg.
Goldenstee.
Dinklage.
van daar

Route Lange welke de Ossen uijt Jütland herwaarts worden gedreven, door Ordre van Brinkman in te koopen, van de respective stallen

Op Loenderbeeke
Lingeveer int Brandenb:
't Loor.
Noortheurn

Oosmarsse int Geldersse
Enteze.
Deventer.
't Weell.
't Soerse bos bij 't Loo.
Sekürsteeg.
Amesvoort.
Hilversum.
S'Graveland.
en verder ook op Amsterdam
& verder Hade Weijden. —

Nota voor zoo verre als deese twee Notitien niet accordeere is de reeden dat voor eerst Jütland groot en wijt en zijt verspreijt is, ten anderen dat onderweeg, de vverplaatse zijn daar 't beste hoij is, dog zij maake alle een weg, of streek langs komen en over al voor uijt Visitatie doen, waar 't zijlig en secuir, ook de beste voerk sie is, sonder welk geen Ossen passeeren konnen. —

Lijst uit 1731 met een ossenroute vanaf de Jutse stallen tot aan de Hollandse weiden. Het is een globale routebeschrijving.

7. Lijst uit 1731 met een ossenroute vanaf de Jutse stallen tot aan de Hollandse weiden.
(bron: Wilma Gijsbers, 'Een enkele reis over de ossenwegen' in: Historisch-Geografisch Tijdschrift (jaargang 20) 2002, 62-66).

[16] Streekarchief Gooi en Vechtstreek, SAGV233, itemnummer 262.

(Fig.8) Op de 'Kaart van Utrecht' uit circa 1690 komt deze route nog duidelijker naar voren, deels aangeduid als 'Heere wech'.[17] Ook op de kaart van het Gooi uit 1750 springt deze route als rechtstreekse verbinding Amersfoort–'s-Graveland eruit, met vanuit Hilversum richting Amersfoort de benaming 'De Amersfoorder weg'.[18] (Fig.9)
Deze route komt ook goed overeen met de route die de Admiraliteit in 1736 tussen Weesp en Amersfoort verplicht stelde als 'heerebaan voor het vervoer van goederen, koopmanschappen en bestialiën.'[19]
Deze heerebaan liep van Weesp via Ankeveen, 's-Graveland, Hilversum, Soestdijk, Soest naar Amersfoort.

8. Deel van de kaart Gooi- en Eemland, circa 1640. Streekarchief Gooi en Vechtstreek, Collectie François Renoù (SAGV 233, item 262).

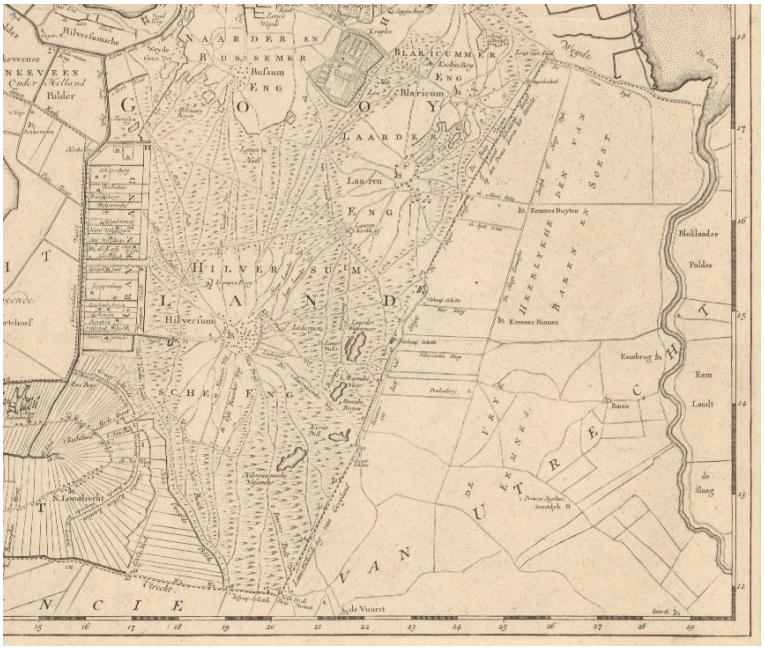

Concluderend leidt dit tot een ossenroute van Amersfoort via Soestdijk, langs de Vuursche, door Hilversum over de 's-Gravelandseweg en de Leeuwenlaan naar 's-Graveland, en een half jaar later vanaf het Noordereinde via Ankeveen richting Weesp en verder naar Amsterdam. Of het precies zo ging, is niet zeker, maar het is een fascinerend idee dat er in die tijd ossen door Hilversum liepen. Zo eindigt mijn speurtocht. Als een lezer van dit artikel nadere gegevens of suggesties heeft, houd ik mij zeer aanbevolen!

9. Deel van de kaart van het Gooi uit 1750. Streekarchief Gooi en Vechtstreek, Collectie François Renoù (SAGV 233, item 260).

---

17 Streekarchief Gooi en Vechtstreek, SAGV233, itemnummer 498.
18 Streekarchief Gooi en Vechtstreek, SAGV233, itemnummer 260.
19 Van Petersen, Reizen is tol betalen, p. 653.

Een Hilversums huis en zijn bewoners

[Dik Jager]

In de Gooise Sporen van maart 2026 staat een kort artikel over hoe je een onderzoek naar een huis en zijn bewoners kan aanpakken. Misschien omdat je er geboren bent of gewoond hebt. Of dat je een ouder huis hebt gekocht als woonhuis of als bedrijf. Nu volgt het beloofde resultaat van een dergelijke onderzoek. Het begint (weer) met een plan van aanpak en een aantal informatiebronnen.

Plan van aanpak

- Begin met zoveel mogelijk informatie te zoeken, te noteren en op te slaan in een (word)document.
- Kopieer gevonden teksten naar je document; beter te veel dan te weinig. Noteer ook het internetadres erbij (https://www.enzovoort) . Probeer een chronologische volgorde aan te houden. Gebruik voor afbeeldingen een knipprogramma.
- Sla in een aparte map van je computer de afbeeldingen in hoge resolutie op. Geef de afbeeldingen een naam waarbij je gelijk weet wat de figuur voorstelt.

Het besproken huis ligt in de Hilversumse wijk Boomberg, vlak bij het Rosarium (figuur 1).

Figuur 1 Villa Rozenhagen aan de Torenlaan 40 in Hilversum

Zoeken naar informatie

Internet: Voor de hand liggend en makkelijk is via een zoekmachine zoals Google met als zoektermen het adres en woonplaats te beginnen.

- Om de architect te vinden: googelen met (*architect torenlaan 40 hilversum*) levert zijn naam op (**J. de Groot**). Bovendien blijkt het een *Rijksmonument* te zijn. Dat gegeven levert ook extra informatie op.

- De site van een regionaal archief – in dit geval die van het Archief Gooi en Vechtstreek (AGV) – geeft vaak informatie die niet via een zoekmachine te vinden is, bv. het bestaan van *bouwtekeningen*.

Kranten: via AGV zijn regionale kranten te doorzoeken. De site van Delpher geeft ook kranten met een landelijke dekking. Enkele vondsten uit dagbladen:

- In de maanden mei t/m juli 1890 staat in verschillende kranten een advertentie over een veiling van het huis. Daaruit blijkt de naam van de villa (**Arti**) en die van de eerste eigenaar (**J. G. Vogel**). Later krijgt het pand de naam **Rozenhagen,** vanwege de ligging aan het Rosarium.
- In een geboorteadvertentie van een bewoner in 1925 staat Torenlaan 16**,** terwijl anderhalf jaar later door dezelfde bewoner een 'meisje voor de morgenuren' gevraagd wordt op nummer 40. In die tijd is de Torenlaan verlengd richting centrum en heeft een omnummering plaatsgevonden. Het zoeken wordt dus uitgebreid met **Torenlaan 16**.
- In 1985 is de villa gesplitst in twee woonhuizen. Er komt een extra huisnummer bij: Torenlaan 42.

Wijkboeken: elke gemeente houdt wijkboeken bij. Deze zijn in de studiezaal van het AGV aan te vragen en in te zien. De Torenlaan ligt bv. in wijk E (figuur 2). Achter de namen bij de adressen in de wijkboeken staat een <u>code</u>. Deze code is nodig om het juiste microfiche van het Bevolkingsregister te vinden.

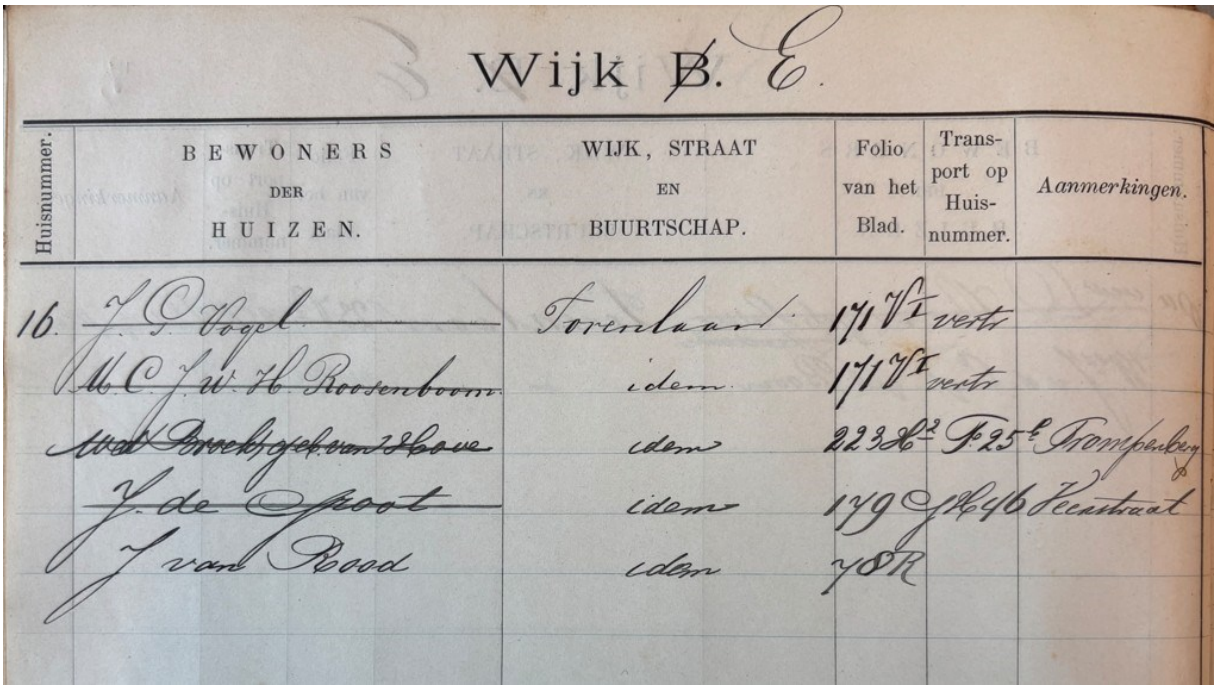

Wijk ~~B.~~ E.

Huisnummer.	BEWONERS DER HUIZEN.	WIJK, STRAAT EN BUURTSCHAP.	Folio van het Blad.	Transport op Huisnummer.	Aanmerkingen.
16.	J. G. Vogel	Torenlaan	171 V1	vertr	
	M. C. J. W. H. Roosenboom	idem	171 V1	vertr	
	~~Wed. Broekhoven van Hove~~	idem	223 H2	P. 25e	Trompenberg
	~~J. de Groot~~	idem	179	46	Heerstraat
	J. van Rood	idem	78 R		

Figuur 2 De code voor het Bevolkingsregister is blz. 171 op microfiche Hilversum V 1 Coll. AGV

- De namen van de eigenaars/bewoners bieden uiteraard nog veel meer zoekmogelijkheden zoals b.v. familieadvertenties in kranten of genealogische gegevens uit WieWasWie.

Bevolkingsregister: in te zien op de microfichelezer in de studiezaal van het AGV. Hier vind je datum van aankomst en vertrek, eventueel inwonende familieleden en/of personeel. Je kunt de tekst overschrijven of met een smartpone foto's maken van het scherm (figuur 3a en b).

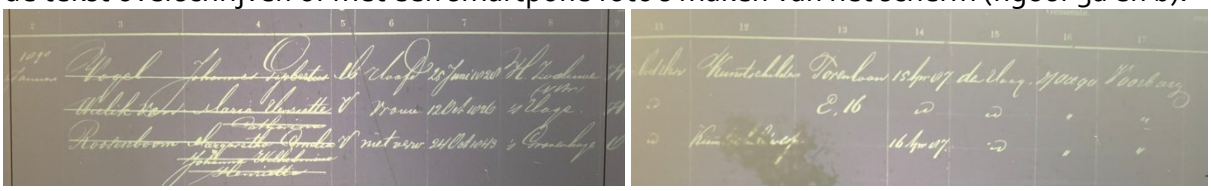

Figuur 3 a en b Twee foto's van het scherm Coll. AGV

- Het is ook mogelijk om een archiefmedewerker een digitale scan te vragen (figuur 4).

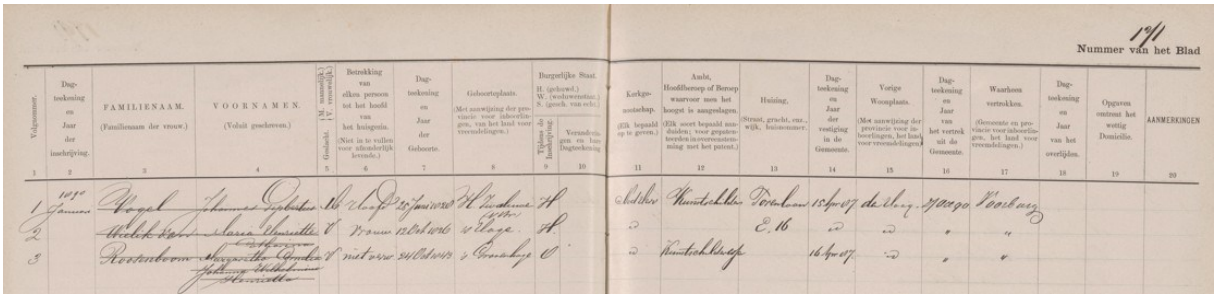

Figuur 4 Bevolkingsregister Hilversum Coll. AGV

Kadaster: elk huis staat op een perceel. Het kadaster houdt bij wie eigenaar is van het betreffende perceel. De eigenaren staan in een genummerd zogenaamd leggerartikel. De kunst is dit te weten zien te komen. Om in het kadaster te zoeken in een abonnement nodig. De afdeling heeft voor haar leden een dergelijk abonnement.
Zie in Gooise Sporen de **Terugkerende Mededelingen**.

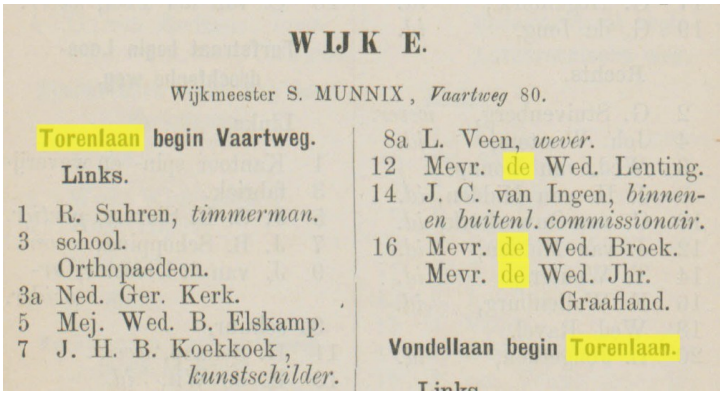

WIJK E.

Wijkmeester S. MUNNIX, *Vaartweg* 80.

Torenlaan begin Vaartweg.

Links.

1 R. Suhren, *timmerman.*
3 school.
Orthopaedeon.
3a Ned. Ger. Kerk.
5 Mej. Wed. B. Elskamp.
7 J. H. B. Koekkoek, *kunstschilder.*
8a L. Veen, *wever.*
12 Mevr. de Wed. Lenting.
14 J. C. van Ingen, *binnen- en buitenl. commissionair.*
16 Mevr. de Wed. Broek.
Mevr. de Wed. Jhr. Graafland.

Vondellaan begin Torenlaan.

Adresboeken: uit de periode 1891 tot 1943 zijn deze online in te zien via de site van het AGV. In de loop van de jaren is dan na te gaan welke families het pand bewoonden. Ook leegstand is dan na te gaan. In figuur 5 staat een voorbeeld.

Figuur 5 Uit het adresboek van 1891 Coll. AGV

Makelaar: in de bij een koop verkregen twee aktes staat de naam van de *verkoper* én de naam van de eigenaar vóór hem. Deze gegevens zijn in verband met de privacywetgeveing niet openbaar en alleen te weten door de koper.

- Ter wille van de omvang is gekozen om niet àlle vermeldingen in kranten, wijkboeken, bevolkingsregisters en bouwtekeningen op te nemen. Het artikel zou minstens 3x zo groot worden.

De architect

In Hilversum heeft Adriaan de Groot (ovl. 1886) zich van meester-metselaar opgewerkt tot aankoper van grond en huizenbouwer. Hij is goed bevriend met meester-timmerman Wouter van Dompselaar. Beiden ontwerpen zij gebouwen. De drie zonen van Adriaan de Groot, te weten Jan, Hendrik en Cornelis (figuur 6) krijgen met behulp van vader een groot gedeelte van de grond in het oosten van de wijk Boomberg in handen. Vanaf 1873 ontwikkelen zij dit gebied, te beginnen met de Torenlaan. Vooral Jan en Cornelis ontwerpen de villa's. Vanaf 1896 vormen zij drieën de Bouwmaatschappij Hilversum.

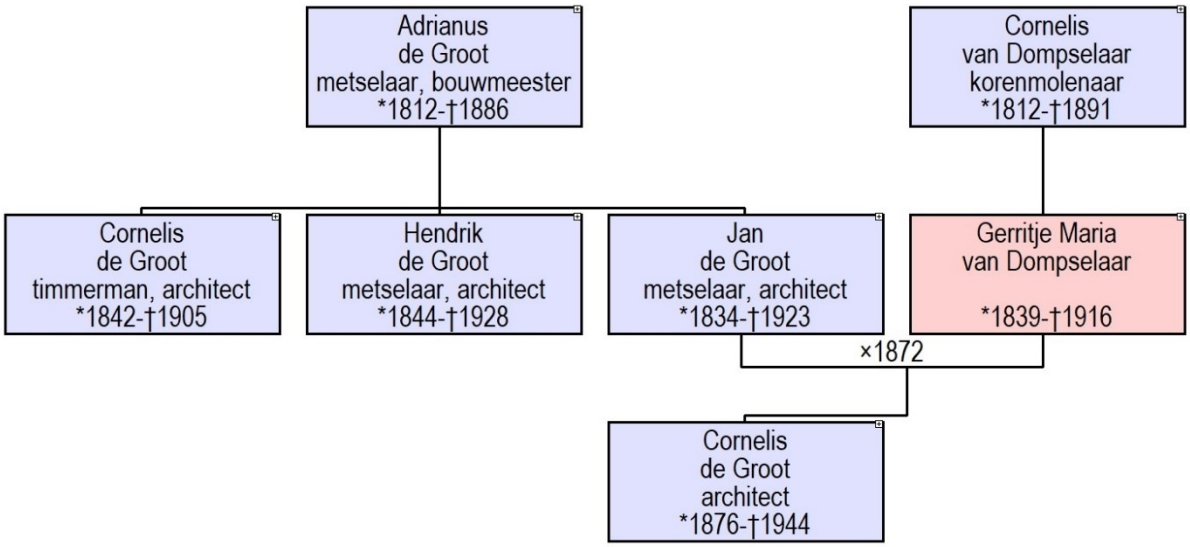

Figuur 6 Geneagram van de architectenfamilie De Groot

In 1885 laat Gijsbert Vogel, kunstschilder in Den Haag, door Jan de Groot een villa bouwen aan de Torenlaan in Hilversum in wijk E (Boomberg). De naam van de villa wordt 'Arti'. In het AGV is de bouwtekening van de villa aanwezig (figuur 7). Bij de nummering van de toen nog korte Torenlaan krijgt Villa Arti nr. 16 toebedeeld.

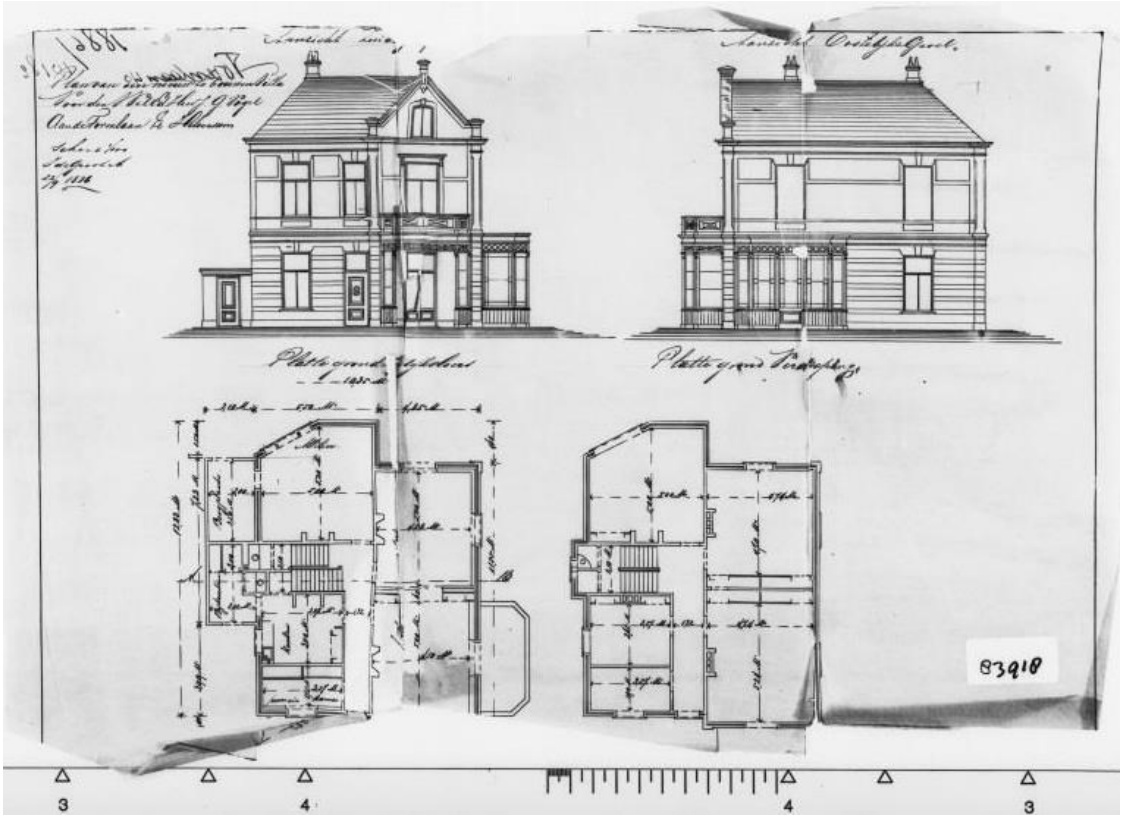

Figuur 7 Tekening van Villa Arti met de namen van de opdrachtgever en de architect. Coll. AGV

De eerste eigenaar

Gijsbert, voorzitter van de Haagse Pulchri-studio, en zijn vrouw Maria Henriëtte van Wielik zijn de eerste bewoners per 15 april 1887.
Zijn aankoop wordt aangetekend in het Kadaster (figuur 8).
Een dag later voegt zijn leerlinge Margaretha Roosenboom zich bij het stel.

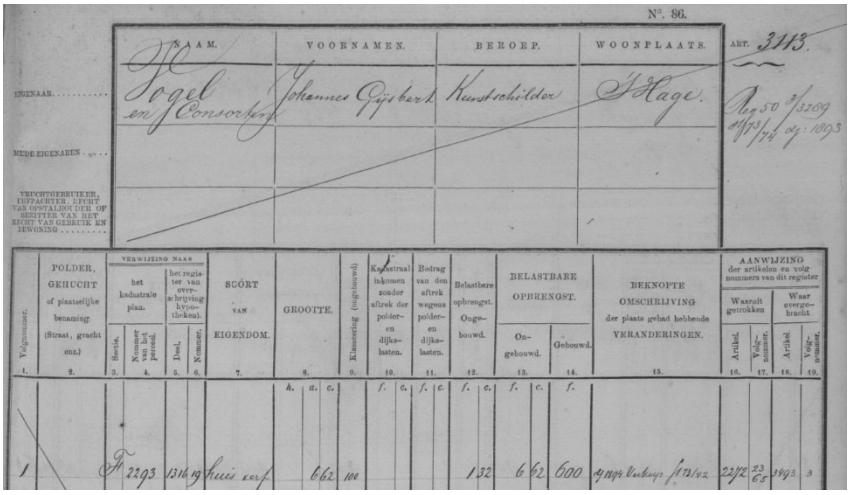

Figuur 8 Kadasterinschrijving; het perceel F 2293 is 6 are en 63 centiare groot. Het leggerartikel is 3113.

Zij is de kleindochter van Andreas Schelfhout, de leermeester van Gijsbert Vogel.
Deze Andreas is bovendien de oom van de vrouw van Gijsbert. Dat maakt Margaretha de aangetrouwde halfnicht van de eerste eigenaar (figuur 9).

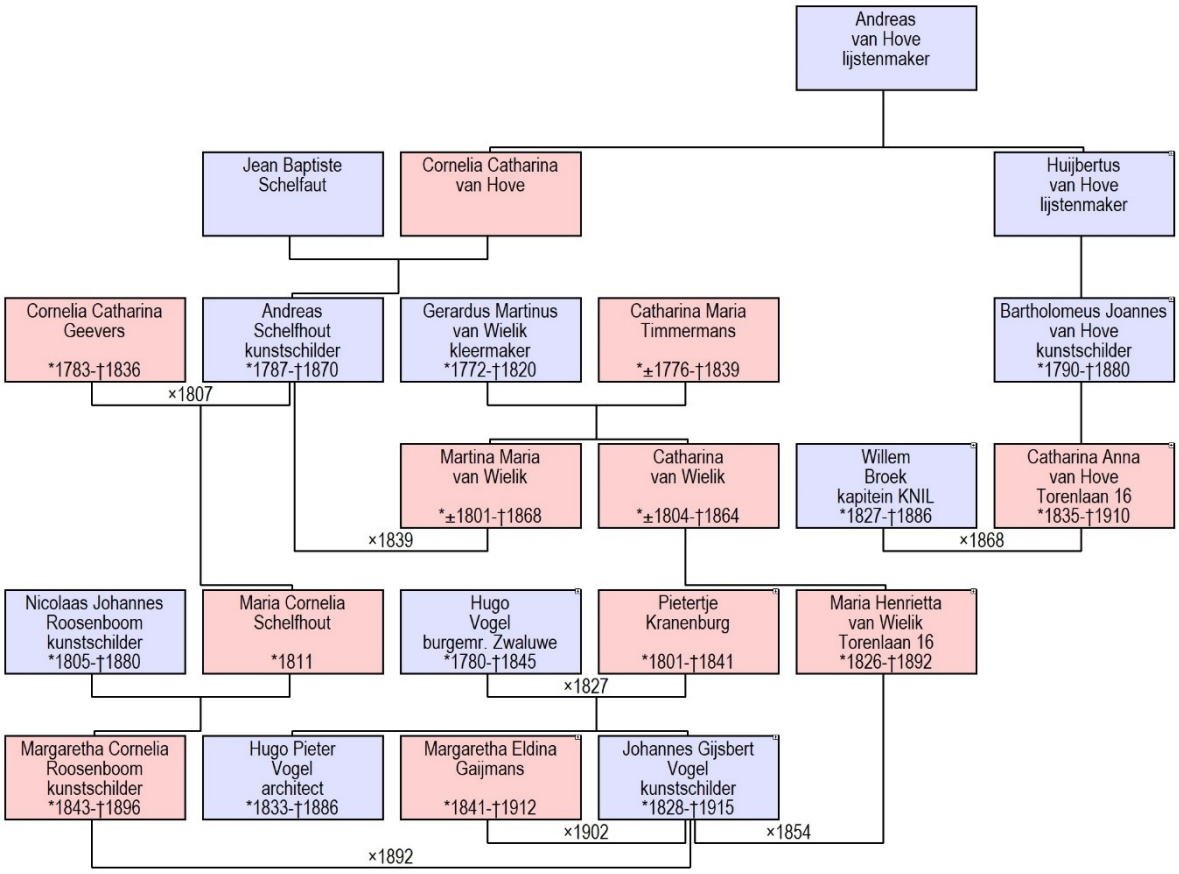

Figuur 9 Geneagram families Vogel, Schelfhout, Rosenboom, Van Wielik en Van Hove

Publieke Verkooping

op Dinsdag 22 Juli 1890, des avonds te 7 uren, te Hilversum, in het Café *DE BERG*, aan den 's-Gravelandschen weg, ten overstaan van den Notaris K. J. PERK, van: de aangenaam gelegene en voor 4 jaren nieuwgebouwde en solied betimmerde

VILLA „Arti",

gelegen aan de Torenlaan te Hilversum, ingericht voor Zomer- en Winterverblijf, met net aangelegden Tuin, ruime Kamers, fraaie en ruime Serre, Gas- en Waterleiding.

Behalve 4 marmeren Schoorsteenmantels, zijn in het Huis aanwezig 2 Schoorsteenmantels in antieken vorm, elk met 132 door Mejuffr. M. Roosenboom en den Heer J. G. Vogel, blauw beschilderde Tegels.

Te bezichtigen elken Dinsdag en Donderdag, tusschen 2 en 4 uren, mits te voren belet vragende.

Nadere informatiën te bekomen bij voornoemden Notaris PERK, te Hilversum.

In juli 1890 wordt de villa te koop gezet (figuur 10) en in oktober van dat jaar vertrekt het drietal naar Voorburg. Na het overlijden van Maria Henriëtte trouwt Gijsbert met Margaretha. Van zowel Gijsbert Vogel als Margaretha Roosenboom zijn werken aanwezig in het Rijksmuseum. Onder andere enkele landschappen in de buurt van Hilversum.

Pas in 1893 wordt een koper gevonden. Tot die tijd wordt het huis verhuurd aan verschillende alleenstaande personen en families.

Figuur 10 De veiling van Villa Arti Coll. AGV

Huurders van 1890 – 1893

Na de mislukte verkoop komt in 1890 een verre nicht van de tweede vrouw van Gijsbert Vogel in de villa wonen (figuur 5). Catharina Hoek-van Hove is de weduwe van de overleden KNIL kapitein Willem Hoek en de dochter van kunstschilder Bart van Hove, neef van Andreas Schelfhout. Zie het geneagram in figuur 9. Zij komt dan samen met haar zoon Johan Frederik vanuit Nieuwer-Amstel in de villa. Een tweede zoon Willem Emile George volgt in september van dat jaar, maar verhuist snel via Kampen en 's-Graveland in januari 1892 naar Californië. Hun moeder blijft tot oktober 1893 in de Torenlaan wonen. In augustus 1890 komt de weduwe Graafland-Timmerman vanuit Utrecht erbij (figuur 5 en 11). Zij vertrekt na 1892 naar een ander adres in Hilversum.

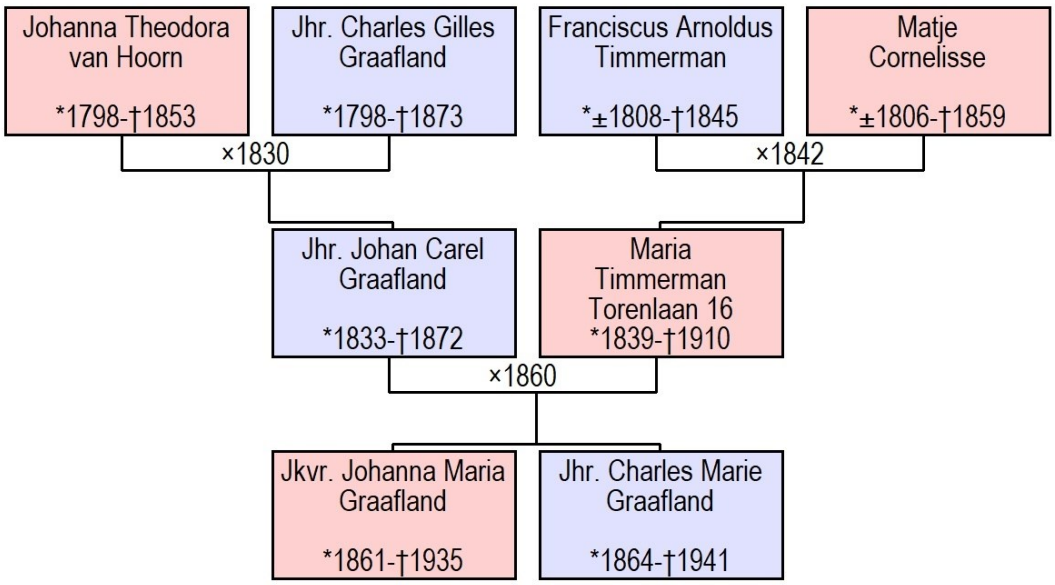

Figuur 11 Geneagram van de familie Graafland-Timmerman

Hendrik Balthasar Smissaert (figuur 12) woont in 1879-1880 eerst een jaartje in 's-Graveland; zijn grootmoeder is een ver familielid van Gerrit Corver Hooft de eigenaar van Gooilust (figuur 13). Daarna gaat hij via Amsterdam naar Alphen a/d Rijn vanwaar hij in 1887 naar

Maarsen verhuist. In 1892 staat hij in het adresboek van Hilversum. Hij heeft slechts kort in Villa Arti gewoond; in mei 1893 is er al een ander gezin in het pand getrokken.

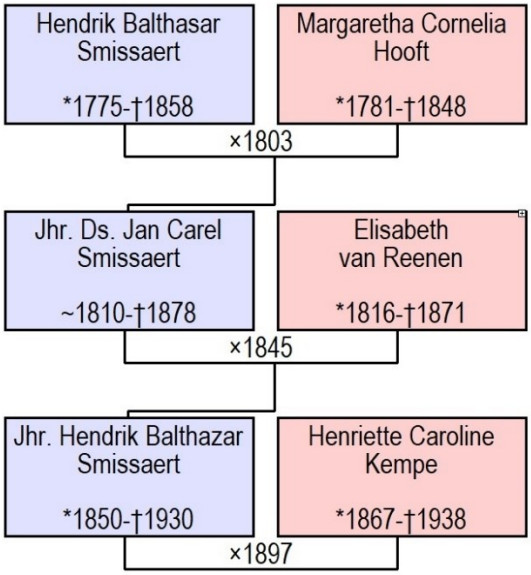

Figuur 12 H. B. Smissaert

Figuur 13 Geneagram familie Smissaert

De familie Van Rood (eigenaar) en De Groot (huur)

De tapijtfabrikeur Joseph van Rood komt in maart 1882 van Amsterdam naar de Hilversumse Kerkstraat 18. Op de nummers 20 en 22 is zijn fabriekje gevestigd. De zaken gaan goed: in 1893 koopt hij de woning op de Torenlaan 16 en wordt dus de tweede eigenaar (figuur 14). Hij verblijft er niet zelf, maar verhuurt het gelijk aan de Utrechtse hoedenfabrikant Jacobus de Groot en zijn gezin (zie figuur 15)

Figuur 14 Kadasterinschrijving J. van Rood

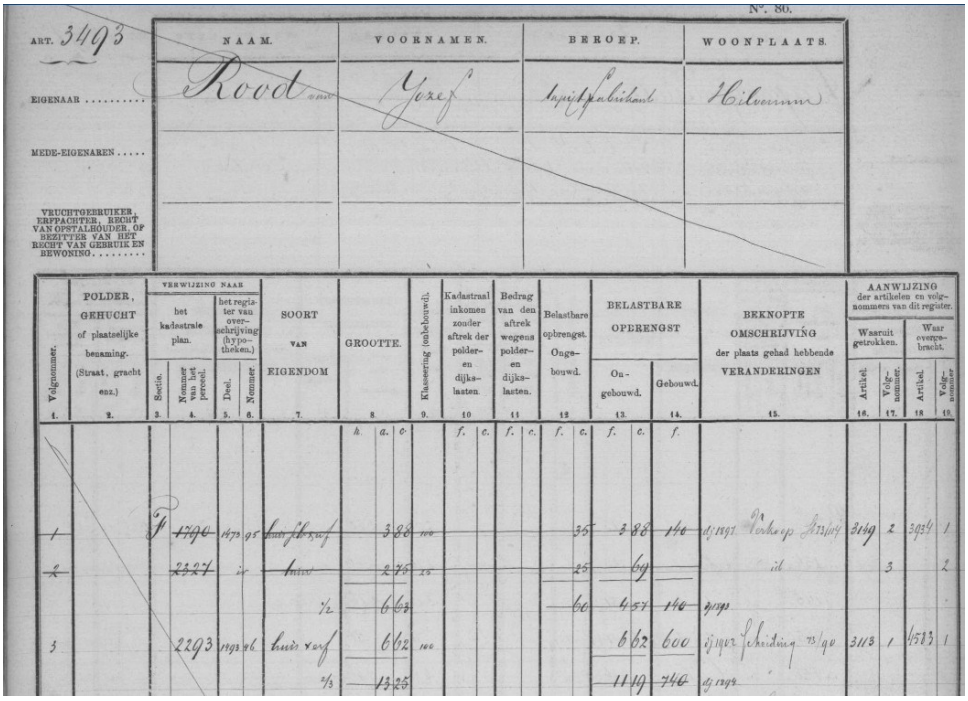
ART. 3493 — N°. 86.

NAAM.	VOORNAMEN.	BEROEP.	WOONPLAATS.
Rood	Joseph	tapijtfabrikant	Hilversum

EIGENAAR .....
MEDE-EIGENAREN .....
VRUCHTGEBRUIKER, ERFPACHTER, RECHT VAN OPSTALHOUDER, OP BEZITTER VAN HET RECHT VAN GEBRUIK EN BEWONING .....

Volgnummer. 1.	POLDER, GEHUCHT of plaatselijke benaming. (Straat, gracht enz.) 2.	Verwijzing naar het kadastrale plan. Sectie. 3.	Nummer van het perceel. 4.	Verwijzing naar het register van overschrijving (hypotheken.) Deel. 5.	Nummer. 6.	SOORT VAN EIGENDOM 7.	GROOTTE. h. a. c. 8.	Klasseering (onbebouwd). 9.	Kadastraal inkomen zonder aftrek der polder- en dijkslasten. f. c. 10	Bedrag van den aftrek wegens polder- en dijkslasten. f. c. 11	Belastbare opbrengst. Ongebouwd. f. c. 12	BELASTBARE OPBRENGST Ongebouwd. f. c. 13	Gebouwd. f. 14	BEKNOPTE OMSCHRIJVING der plaats gehad hebbende VERANDERINGEN 15.	AANWIJZING der artikelen en volgnummers van dit register. Waaruit getrokken. Artikel. 16.	Volgnummer. 17.	Waar overgebracht. Artikel. 18	Volgnummer. 19.
1		F	1790	1479	95	huis & erf	3 88	100			35	3 88	140	15/1892 Verkoop	3149	2	3934	1
~~2~~			2327			tuin	2 75	25			25	69		id		3		2
						1/2	6 63				60	4 57	140	1/1890				
3			2293	1193	96	huis & erf	6 62	100				6 62	600	23/1902 Scheiding	3113	1	4583	1
						2/3	13 25					11 19	740	15/1892				

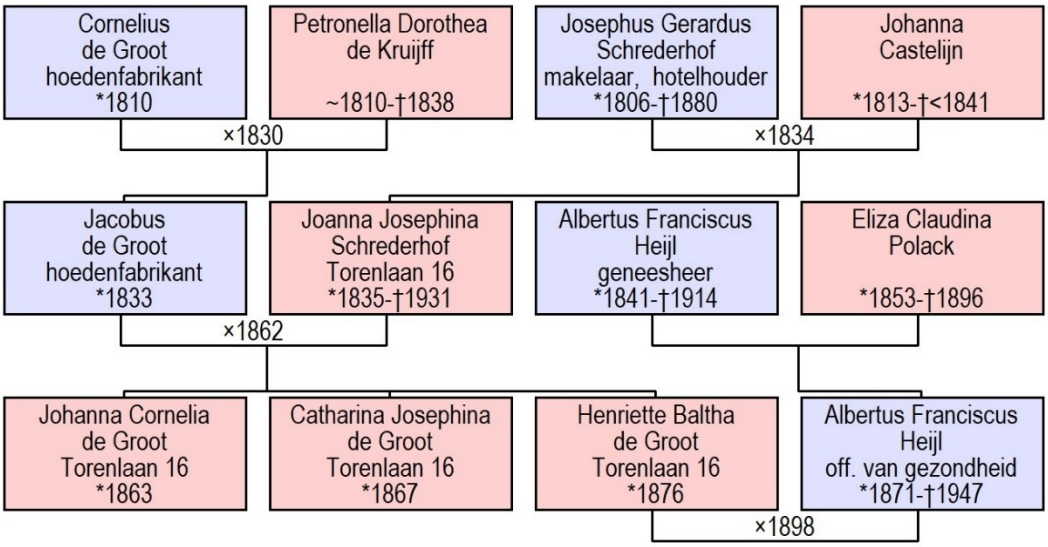

Figuur 15 Geneagram familie De Groot

De jongste dochter De Groot trouwt november 1898 en gaat met haar man naar Amsterdam. De rest van het gezin vertrekt april 1899 ook naar Amsterdam als Joseph van Rood in Villa Arti komt wonen. Helaas kan hij nog geen jaar van zijn nieuwe onderkomen genieten: hij overlijdt al in juli 1900.

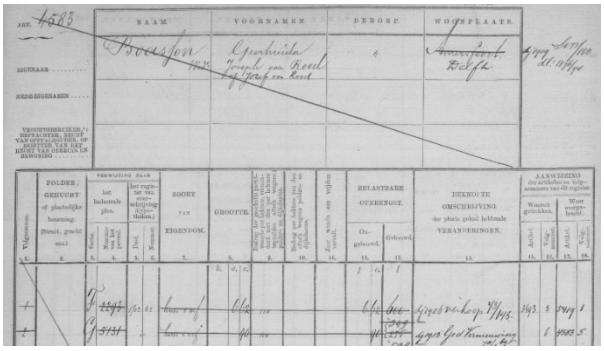

Figuur 16 Kadasterinschrijving wed. J. van Rood

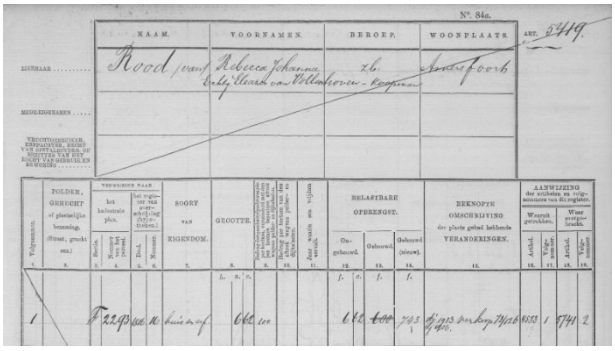

Figuur 17 Kadasterinschrijving dochter van J. van Rood

Na zijn overlijden vertrekt zijn weduwe (figuur 16 en 18) in augustus van dat jaar naar Amersfoort. Zij blijft eigenaar tot 1905, verkoopt dan het huis aan haar dochter (figuur 17 en 18).

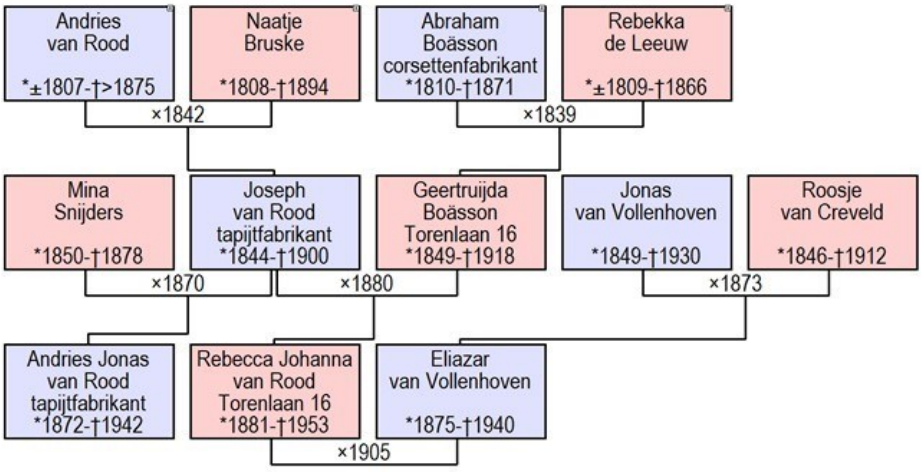

Figuur 18 Geneagram familie Van Rood

Publieke Verkooping

te **Hilversum**, in het Hotel „De Gouden Leeuw", ten overstaan van den Notaris A. PERK, op **Donderdag 10 Augustus 1911**, des avonds te half 8 uur, van:

Eene **VILLA** genaamd **„ARTI"** met groote serre en tuin, aangenaam en gunstig gelegen te **Hilversum** aan de Torenlaan n⁰ 16, ter oppervlakte van **6 aren 62 centiaren**.

In huur geweest voor *f* 900 's jaars bij den Heer Mr. F. TAUNAY.

Aanvaarding en betaaldag 15 Sept. a. s. Bij vervroegde betaling vroeger te aanvaarden.

(25926)

Figuur 19 Veilingadvertentie Villa Arti uit 1911 Coll. AGV

Moeder en dochter Van Rood verhuren het huis aan de familie Taunaij van 1901 tot 1911.

Rebecca van Rood verkoopt het huis in dat jaar aan de in Hilversum bekende vastgoedontwikkelaar Christiaan Cornelis Zeverijn. Bij de verkoopadvertentie van het pand wordt Taunaij speciaal genoemd (figuur 19)!

Mr. Frederik Taunaij is kantonrechter in Hilversum geweest. Hij huwt in 1882 met Cornelie Anna Jacoba Hulst. Zij krijgen drie dochters (figuur 20).

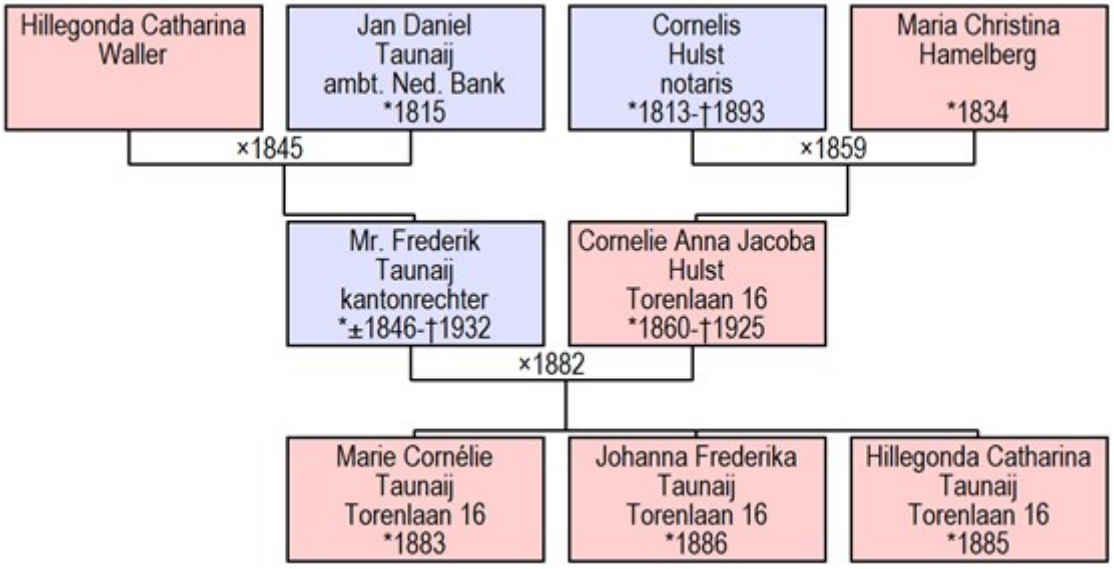

Figuur 20 Geneagram familie Taunaij

Rosarium

Figuur 21 Kadastrale kaart uit 1910. De pijl geeft nummer 16 aan; op de twee percelen links komt het tegenwoordige Rosarium. Coll. AGV

Een stuk land ten westen van het pand wordt in 1879 door de drie broers De Groot verkocht onder de voorwaarde dat er geen bebouwing en/of beplanting mag komen die hoger is dan 1,25 m. Zie figuur 21. In 1912 is het aan de gemeente overgedragen, die er een Rosarium van maakt (figuur 1).

Vanaf 1916 is dit gedurende de gehele dag voor het publiek opengesteld. Waarschijnlijk kiest de toenmalige eigenaar omstreeks die tijd voor de naam **Rozenhagen**. In 1949 is er een verzetsmonument geplaatst, ontworpen door beeldhouwer V. P. S. Esser. Daar vindt de kranslegging bij de 4 mei-viering in Hilversum plaats (figuur 1).

De families Zeverijn (eigenaar) en Brandes (huur)

Christiaan Cornelis Zeverijn is koopman in Indië, bankier en directeur van de Cultuur Maatschappij der Vorsenlanden in Hilversum geweest. Hij handelt in onroerend goed en koopt in 1912 Villa Arti (figuur 22). Een balkon en een serre worden aangebouwd.

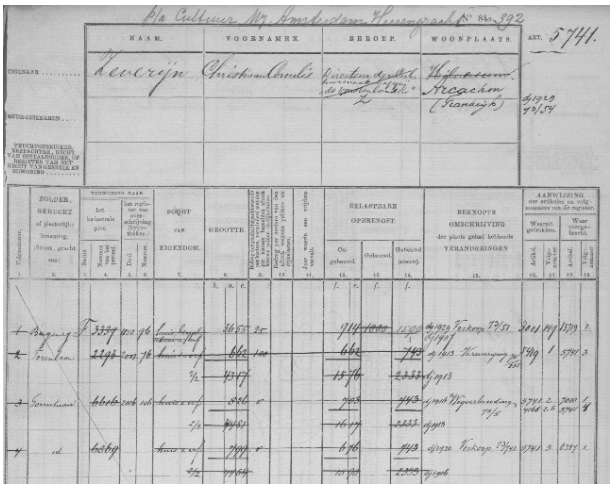

Hij is de zoon van Sako Bijl Zeverijn, directeur van De Nederlandsche Bank en Christine Wilhelmina van Oordt (figuur 23). Laatstgenoemde is de weduwe Severijn in het adresboek Hilversum 1913 (figuur 24). Hij laat dus zijn moeder in de villa wonen. Deze vastgoedhandelaar heeft zijn sporen in het Hilversumse nagelaten. Een buurt, een plantsoen en een straat zijn naar hem genoemd. Ook bestaat het Bosje van Zeverijn.

Figuur 20 Kadasterinschrijving C.C. Zeverijn van Villa Arti

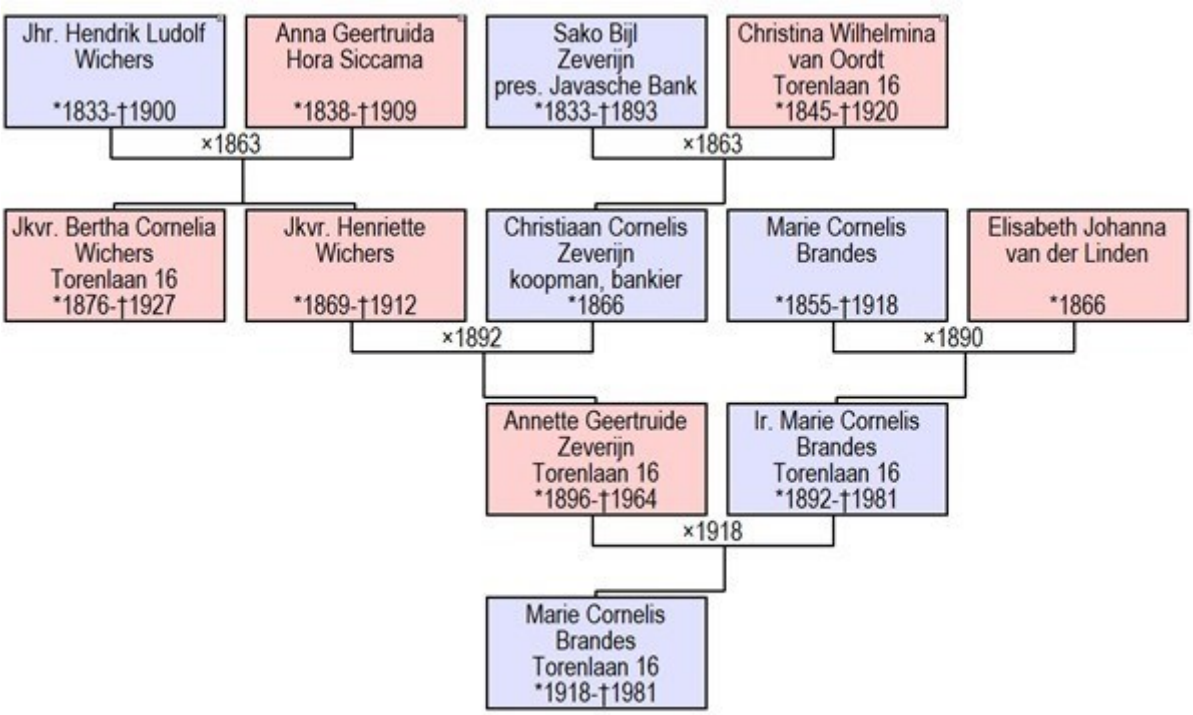

Figuur 21 Geneagram van de families Zeverijn en Brandes

Zeverijn bezit verschillende panden in de Torenlaan; hij breidt nummer 40 wat uit. De laan wordt bovendien wat verbreed zodat hermeting van het perceel nodig is. Het kadaster meet in plaats van 6 a en 62 ca dan 7 a en 99 ca (= 799 m²).

Mevrouw Zeverijn-van Oordt komt in oktober 1912 van Den Haag naar Hilversum. Tijdens die jaren zijn steeds enkele jaren enige 'juffrouwen van gezelschap' woonachtig op het adres. Van augustus 1916 tot maart 1917 woont bovendien de ongehuwde zus Bertha van haar schoondochter Henriëtte Wichers bij haar in. Daarna trekken in 1918 haar schoonzoon Marie Cornelis Brandes en dochter Anna in het huis (figuur 23).

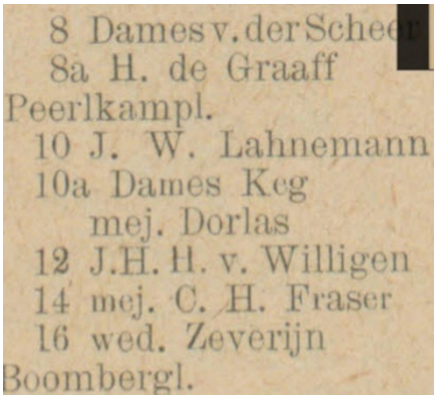
8 Dames v. der Scheer
8a H. de Graaff
Peerlkampl.
10 J. W. Lahnemann
10a Dames Keg
mej. Dorlas
12 J.H. H. v. Willigen
14 mej. C. H. Fraser
16 wed. Zeverijn
Boombergl.

Figuur 22 Adresboek 1913 Coll. AGV

Figuur 23 C.C. Zeverijn

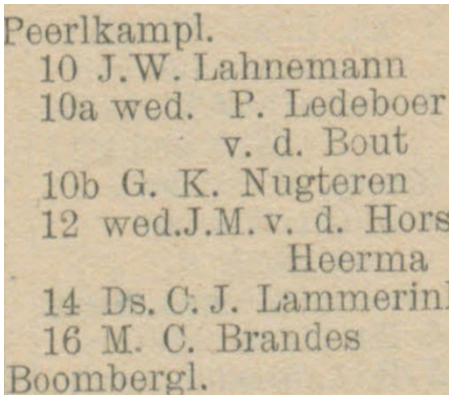
Peerlkampl.
10 J.W. Lahnemann
10a wed. P. Ledeboer
v. d. Bout
10b G. K. Nugteren
12 wed.J.M. v. d. Hors
Heerma
14 Ds. C. J. Lammerin
16 M. C. Brandes
Boombergl.

Figuur 24 Adresboek 1919 Coll. AGV

Marie Cornelis Brandes, zoon van Marie Cornelis Brandes (collega van C.C. Zeverijn in Indië) en Elisabeth Johanna van der Linden, is werktuigbouwkundig ingenieur. Hij trouwt in 1918 in Hilversum met Anna Geertruida Zeverijn (figuur 23). Zij wonen slechts kort in op de Torenlaan 16; van september 1918 tot eind 1919 (figuur 26), dan vertrekken ze naar Batavia. In dat laatste jaar verkoopt C. C. Zeverijn (figuur 25) villa Rozenhagen aan een andere werktuigbouwkundige, Johannes Krantz (figuur 27).

De familie Krantz (eigenaar) en Hartwig (huur)

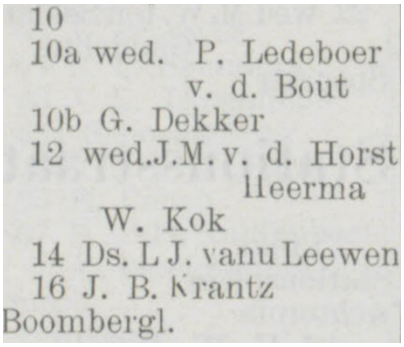
10
10a wed. P. Ledeboer
v. d. Bout
10b G. Dekker
12 wed.J.M. v. d. Horst
Heerma
W. Kok
14 Ds. L J. van Leewen
16 J. B. Krantz
Boombergl.

Figuur 25 Adresboek 1922 Coll. AGV

De werktuigbouwkundig ingenieur Johannes Baptista Krantz betrekt met zijn vrouw Engelbertha Susanna Zehender Traus en hun drie kinderen in november 1919 vanuit Den Haag het adres Torenlaan 16.
Na zijn huwelijk in 1904 is hij enige jaren werkzaam in Frankrijk en Zwitserland, waar hun kinderen geboren worden. Het gezin Krantz woont er slechts tot 1922 (figuur 28).

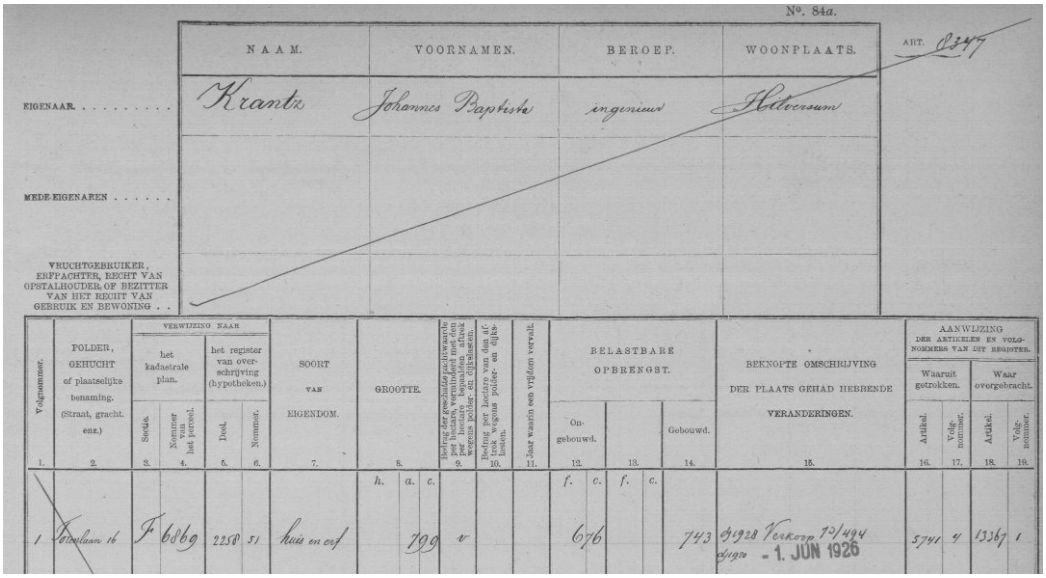
Nº. 84a.

NAAM.	VOORNAMEN.	BEROEP.	WOONPLAATS.
EIGENAAR . . . . . Krantz	Johannes Baptiste	ingenieur	Hilversum
MEDE-EIGENAREN			
VRUCHTGEBRUIKER, ERFPACHTER, RECHT VAN OPSTALHOUDER OF BEZITTER VAN HET RECHT VAN GEBRUIK EN BEWONING . .			

ART. 8347

Volgnummer. 1.	POLDER, GEHUCHT of plaatselijke benaming. (Straat, gracht. enz.) 2.	VERWIJZING NAAR het kadastrale plan. Sectie. 3.	Nommer van het perceel. 4.	het register van overschrijving (hypotheken.) Deel. 5.	Nommer. 6.	SOORT VAN EIGENDOM. 7.	GROOTTE. h. a. c. 8.	Voor hoe der gemeentelijke of provincialen per hectare bepaalden afrek voor waterschapslasten. 9.	Wel of niet per hectare van deze of toek. 's-rijksgrond polder- en dijkslasten. 10.	Jaar waarin een vrijdom vervalt. 11.	BELASTBARE OPBRENGST. Ongebouwd. f. c. 12.	f. c. 13.	Gebouwd. 14.	BEKNOPTE OMSCHRIJVING DER PLAATS GEHAD HEBBENDE VERANDERINGEN. 15.	AANWIJZING DER ARTIKELEN EN VOLGNOMMERS VAN DIT REGISTER. Waaruit getrokken. Artikel. 16.	Volgnummer. 17.	Waar overgebracht. Artikel. 18.	Volgnummer. 19.
1	~~Torenlaan 16~~	F	6869	2258	51	huis en erf	7 09	v			676		743	8928 Verkoop 7-1494 dd 1926 - 1. JUN 1926	5741	4	1336	1

Figuur 26 Kadaster-inschrijving J.B. Krantz

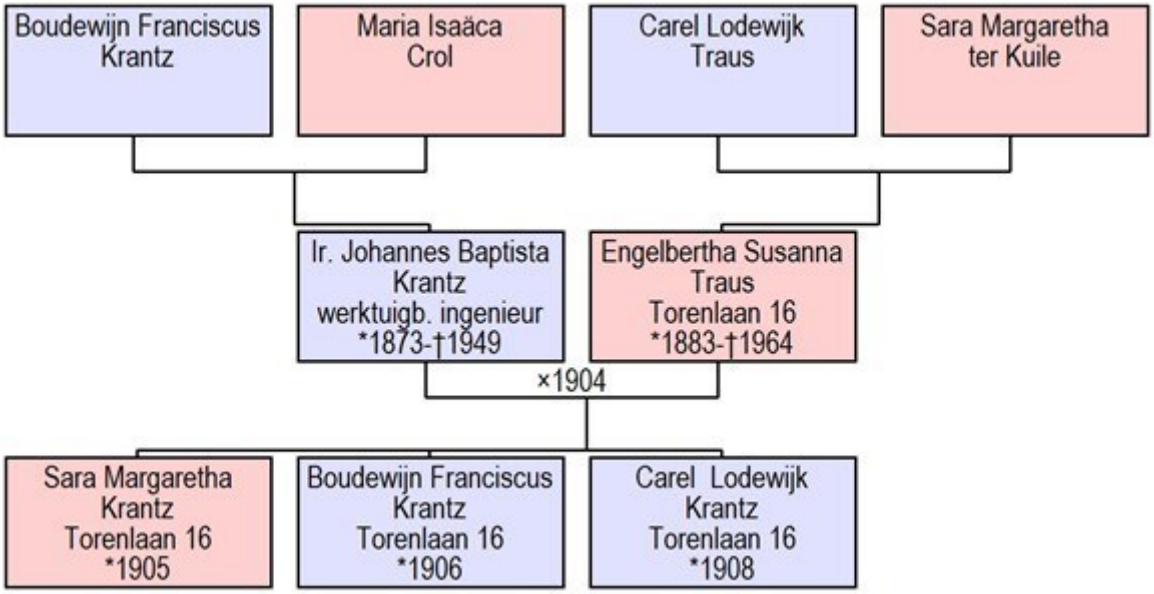

Figuur 27 Geneagram van de familie Krantz

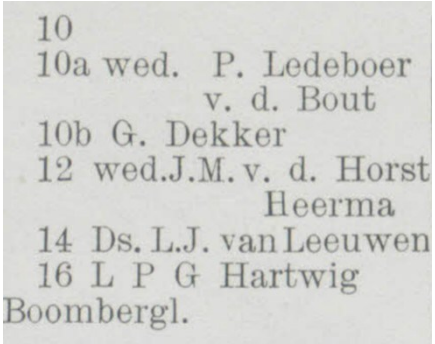
10
10a wed. P. Ledeboer v. d. Bout
10b G. Dekker
12 wed.J.M. v. d. Horst Heerma
14 Ds. L.J. van Leeuwen
16 L P G Hartwig
Boombergl.

Vervolgens is het huis een tijdje in 1922 onbewoond. Tot in 1923 Lodewijk Pieter Gerardus Hartwig (figuur 30) erin trekt. Deze is circa 1904 in Nederlands-Indië gehuwd met Anna Wilhelmina Vogel (figuur 31). Zij is geen familie van de eerste eigenaar! Hij is daar assistent-resident. Hartwig is in Hilversum geen eigenaar en vertrekt al binnen twee jaar.

Figuur 28 Adresboek Hilversum 1923 Coll. AGV

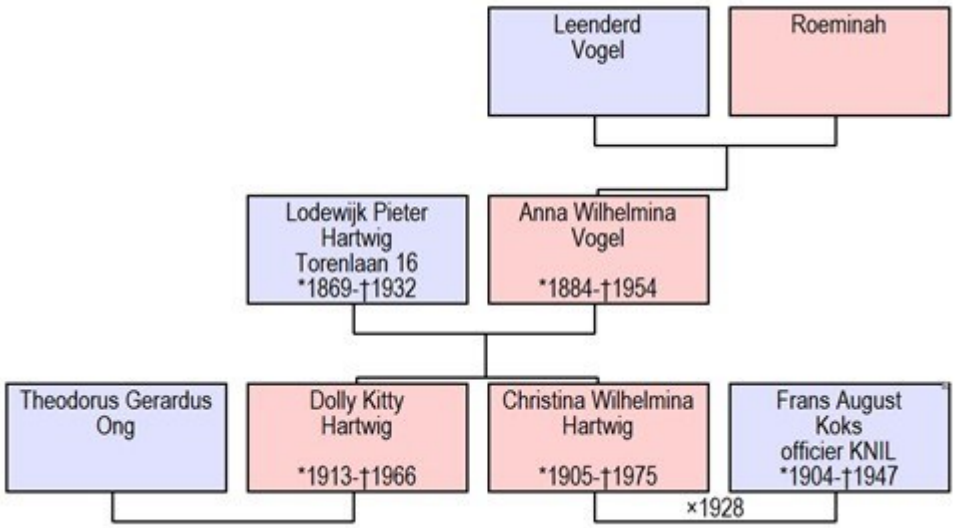

Figuur 29 Geneagram van de familie Hartwig

Het huis heeft weer even geen bewoner, maar al snel trekt de doktersfamilie Roorda in het huis.

De familie Roorda

De Friese KNO-arts Pieter Roorda huurt Villa Rozenhagen in 1925 van Johannes Krantz, vlak na zijn huwelijk met de Limburgse notarisdochter Jennij Hoefer. Twee jaar later koopt hij de villa van Krantz, die op haar naam komt te staan (figuur 32).

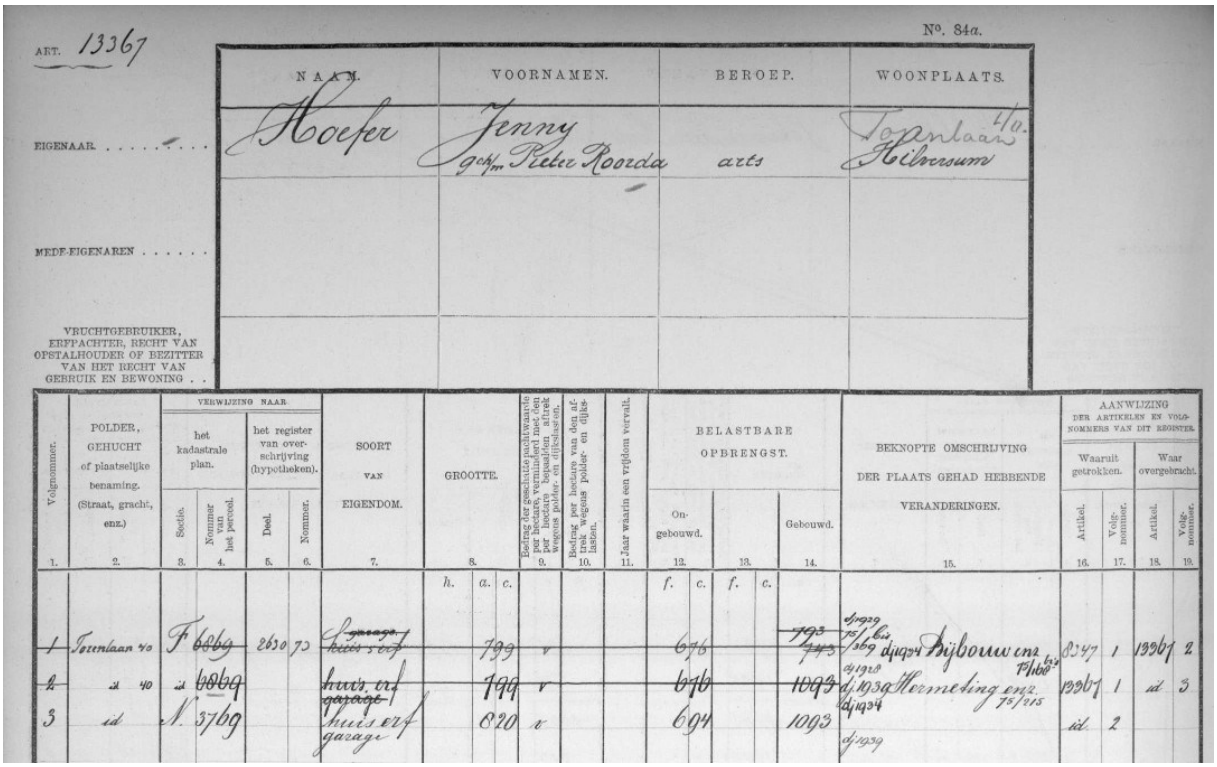

Figuur 30 Inschrijving Kadaster vrouw van P. Roorda

Zij krijgen vier dochters waarvan de latere verpleegkundige Marie de oudste is (figuur 33 en 35).

De Heer en Mevrouw
P. ROORDA—HOEFER.
geven kennis van de geboorte van
hunne dochter „MARIE".
Hilversum, 26 Juli '25.
Torenlaan 16. 23583.6

Figuur 31 De eerste van de vier

Mevr. Roorda, Torenlaan 40,
vraagt een
MEISJE
voor de morgenuren van 9 tot 2.
Zich aan te melden na 8 uur 's avonds.

Figuur 32 Uit de Gooi- en Eemlander 24-3-1927

Na hun komst vindt binnen een jaar omnummering plaats omdat de Torenlaan richting centrum verlengd is. Er komen aan de even kant 12 huisnummers bij, zodat nummer 16 (het laatste huis) nummer 40 wordt. Vergelijk het adres in figuur 33 met dat in figuur 34. De arts koopt nog een stukje grond van ca 3 m x ca 7 m; het perceel meet in 1928 dan 820 m².

De familie Roorda bewoont de villa het langst: meer dan 50 jaar!

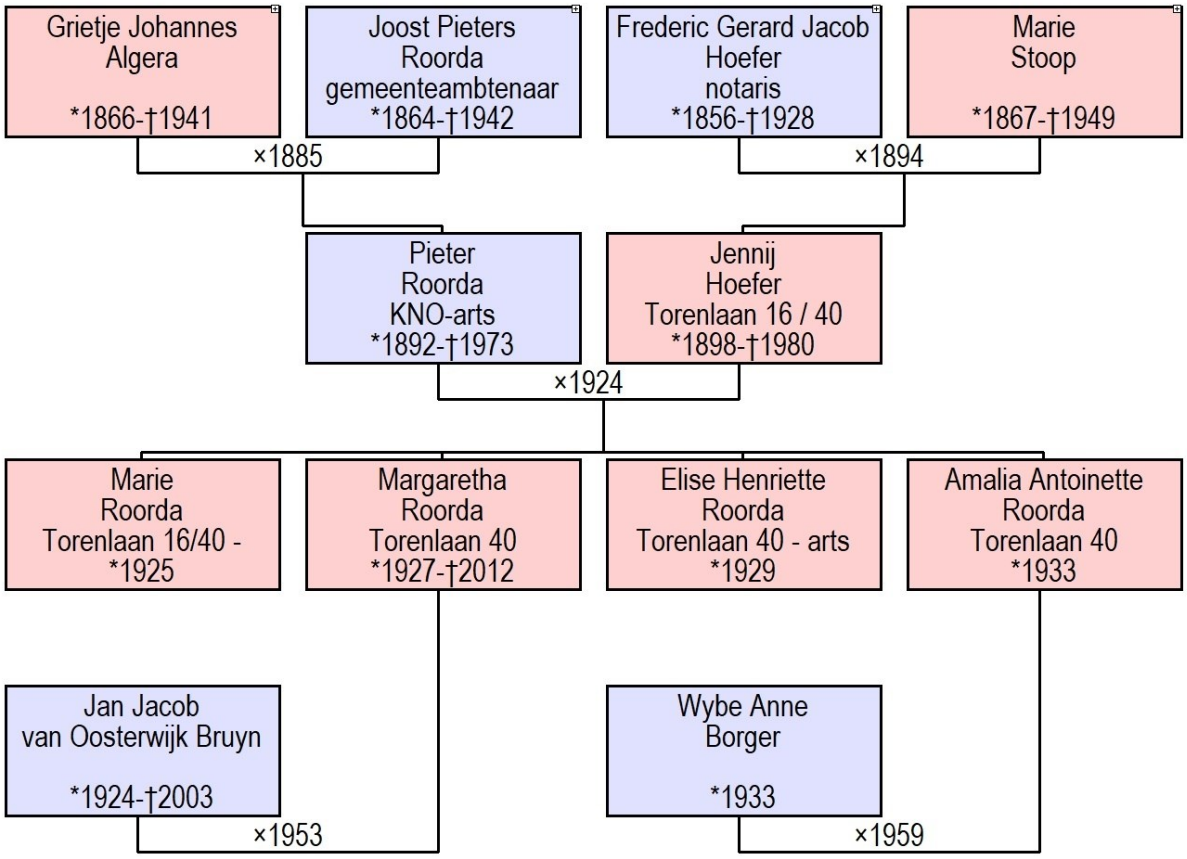

Figuur 33 Geneagram van de familie Roorda

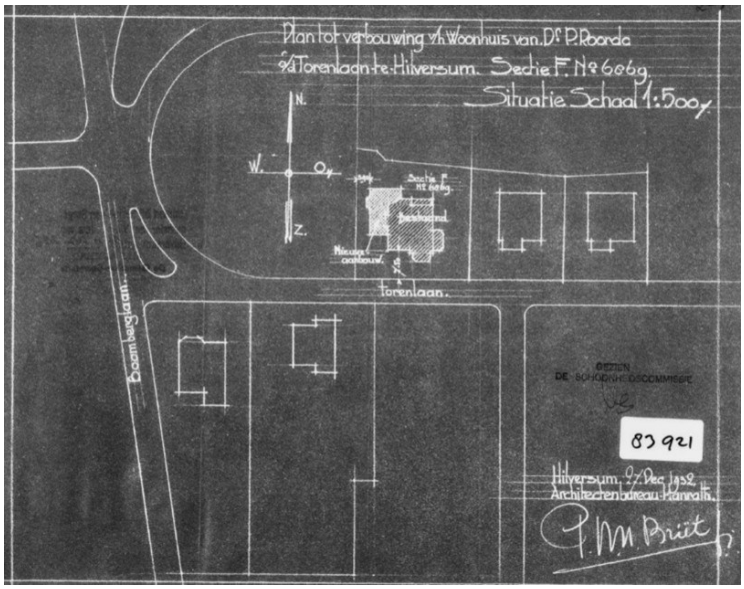

Figuur 34 Bouwtekening aanbouw 1932 Coll. AGV

In 1932-1933 begint de bouw van een praktijkruimte (figuur 36), waarvoor architect J.W. Hanrath en later zijn opvolger P.H.N. Briët in de arm wordt genomen. In 1938 en 1939 volgen grotere verbouwingen, ook door architect Paul Briët. Er komt o.a. bij de kelder een ingang voor de dienstbode.

De perceeloppervlakte is in 1938 na hermeting 8 a en 20 ca (820 m²).

Enige en Algemene Kennisgeving

Tot onze grote droefheid overleed op 1 maart 1973 mijn man, onze vader en grootvader

PIETER ROORDA

Keel-, neus- en oorarts

in de ouderdom van 80 jaar.

Hilversum:
J. Roorda-Hoefer

Utrecht:
M. Roorda

Laren (N.H.):
M. van Oosterwijk Bruyn-Roorda
J. J. van Oosterwijk Bruyn
Mariette
Antoinette

Purmerend:
E. H. Roorda

Breukelen:
A. A. Borger-Roorda
W. A. Borger
Annie Dieuwke
Bouke
Jenny
Ellen

Hilversum, 6 maart 1973
Torenlaan 40.

De crematie heeft heden in alle stilte te Dieren plaats gehad.

Enkele jaren na het overlijden van haar man (figuur 37) vertrekt Jennij Hoefer naar Edam, waar zij in november 1980 sterft. Weer krijgt de villa een nieuwe eigenaar, ook dit keer iemand uit een artsenfamilie.

Figuur 35 Overlijdensadvertentie Pieter Roorda NRC 6-3-1973

De familie (Haselhoff Lich) Kasteleijn

Op 1 juli 1977 wordt de villa verkocht aan Josephine A. M. Erens, de vrouw van Adolf H. W. Haselhoff Lich Kasteleijn (figuur 38).

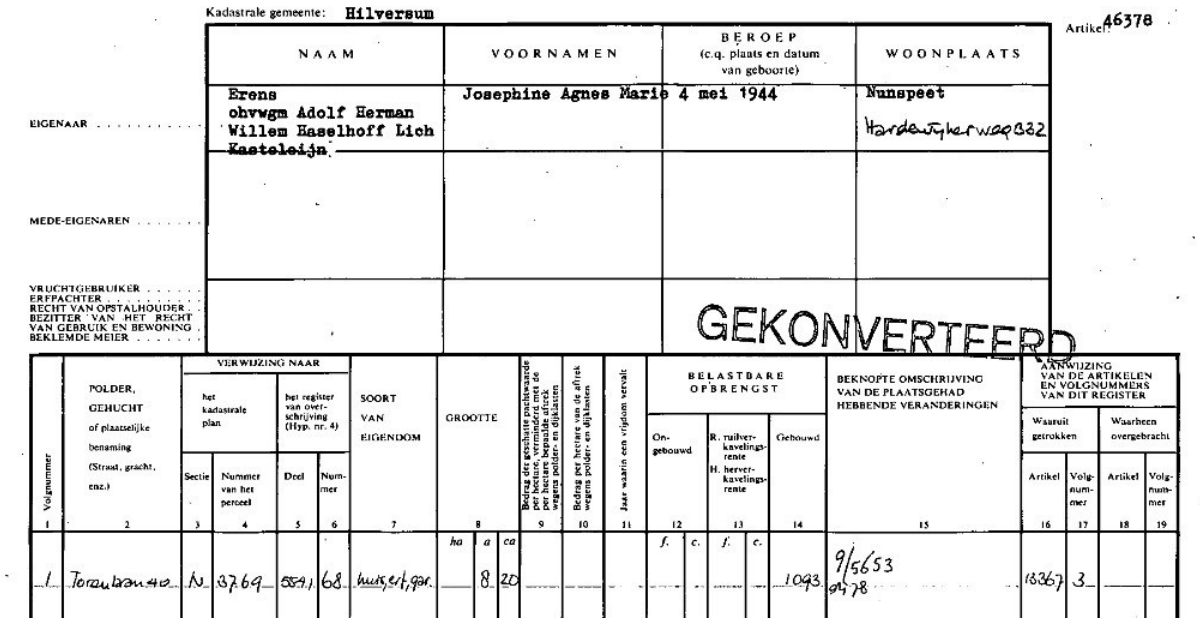

Kadastrale gemeente: Hilversum

Artikel 46378

	NAAM	VOORNAMEN	BEROEP (c.q. plaats en datum van geboorte)	WOONPLAATS
EIGENAAR	Erens ohvwgm Adolf Herman Willem Haselhoff Lich Kasteleijn	Josephine Agnes Marie	4 mei 1944	Nunspeet Hardenijkerweg 332
MEDE-EIGENAREN				
VRUCHTGEBRUIKER, ERFPACHTER, RECHT VAN OPSTALHOUDER, BEZITTER VAN HET RECHT VAN GEBRUIK EN BEWONING, BEKLEMDE MEIER				

GEKONVERTEERD

Volgnummer	POLDER, GEHUCHT of plaatselijke benaming (Straat, gracht, enz.)	VERWIJZING NAAR het kadastrale plan: Sectie	Nummer van het perceel	het register van overschrijving (Hyp. nr. 4): Deel	Nummer	SOORT VAN EIGENDOM	GROOTTE ha	a	ca	Bedrag der geschatte opbrengsten per hectare bepaalde afrek wegens polder- en dijklasten	Bedrag per hectare van de afrek wegens polder- en dijklasten	Jaar waarin een vijftiam vervalt	BELASTBARE OPBRENGST Ongebouwd f.	c.	R. ruilverkavelingsrente H. herverkavelingsrente f.	c.	Gebouwd	BEKNOPTE OMSCHRIJVING VAN DE PLAATSGEHAD HEBBENDE VERANDERINGEN	AANWIJZING VAN DE ARTIKELEN EN VOLGNUMMERS VAN DIT REGISTER: Waaruit getrokken: Artikel	Volgnummer	Waarheen overgebracht: Artikel	Volgnummer
1	2	3	4	5	6	7	8			9	10	11	12		13		14	15	16	17	18	19
1	Torenlaan 40	N	3769	5541	68	huis, erf, gr.		8	20								1093	9/5653 9478	13367	3		

Figuur 36 Kadasterinschrijving mevrouw J.A.M. Haselhoff Lich Kasteleijn - Erens

Sinds 1949 bewoont de arts Jan Kasteleijn het pand aan de Torenlaan 47 (tegenwoordig nr.49), tegenover de villa op nummer 40 waar later zijn zoon intrekt.

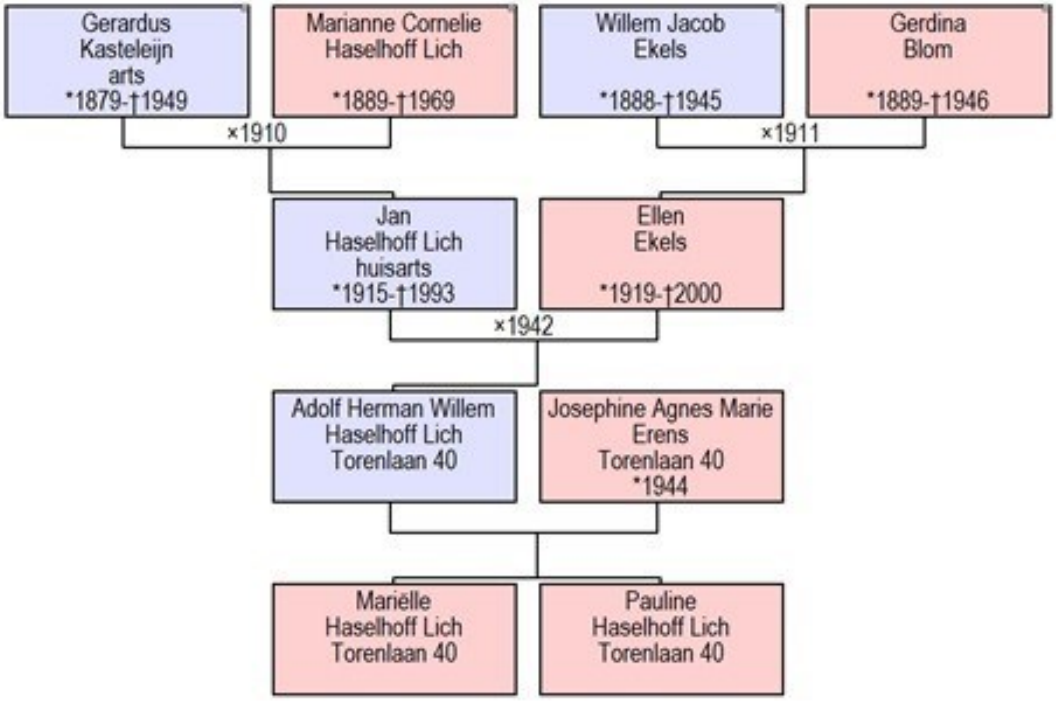

Figuur 37 Geneagram van de familie Haselhoff Lich Kasteleijn

De drievoudige achternaam wordt in 1966 per Koninklijk Besluit toegekend aan deze Jan Kasteleijn en diens kinderen. De familienaam van zijn grootmoeder van vaders kant staat voor de familienaam van zijn opa. Volledige familienaam dus Haselhoff Lich Kasteleijn. In 1984 besluit de eigenaar de villa te splitsen in twee woningen (figuur 40).

Figuur 40 Tekening splitsen Torenlaan 40 (1984) Coll. AGV

Figuur 41 Tekening vergroten Torenlaan 40 (2000) Coll. AGV

Op 28 juni 1985 verkoopt Josephine Erens aan de toen ongehuwde pedagogisch musicus Josephus Martinus van Kleef de helft van het huis, te weten Torenlaan 40. De familie Haselhoff Lich Kasteleijn-Erens blijft in de andere helft (nummer 42) wonen. In 2000 laat Josephus van Kleef het woonhuis vergroten (figuur 41). In datzelfdejaar heeft Dolf Haselhoff (dan wonend Torenlaan 42) een garage laten bouwen en twee jaar later heeft hij enige grond grenzend aan Torenlaan 42 erbij gekocht.

De perceeloppervlakte van Torenlaan 42 bedraagt 411 m², die van nummer 40 is nu 409 m²; samen weer 820 m².

Vanwege de wet op de privacy zijn volgende bewoners niet in dit artikel opgenomen. Hopelijk zijn jullie geïnspireerd om met een dergelijke zoektocht te beginnen. Je zult merken dat je ontzettend veel zaken kunt vinden. In dit artikel zijn echt niet alle bouwtekeningen, adresboeken, familieadvertenties en verwijzingen in het Bevolkingsregister opgenomen.
De geneagrammen zijn door mij gemaakt met het NGV-programma GensDataPro.

Overzicht eigenaars Torenlaan 40 met jaar van koop en het leggerartikel uit het Kadaster:

Naam eigenaar(s)	**Jaar**	**Leggerartikel**
De Groot, Gebr.	1886	2272
Vogel & consorten	1893	3113
Van Rood	1894	3493
Van Rood-Boässon	1900	4583
Van Vollenhoven-Van Rood	1904	5419
Zeverijn	1911	5741
Krantz	1920	8347
Roorda-Hoefer	1927	13367
Haselhoff Lich Kasteleijn- Erens	1977	46378
Van Kleef	1985	--

Van de opdrachtgever en eerste huiseigenaar Gijsbert Vogel zijn - behalve de beschilderde tegels genoemd in figuur 10 - enkele Hilversumse schilderijen bewaard gebleven.
Ter afsluiting van dit artikel het stemmige doek in figuur 42.

Figuur 38 Landschap aan de vaart bij Hilversum door J. G. Vogel circa 1890 Coll. Rijksmuseum

Zoek hulp bij AI voor je onderzoek

[Peter Roosenboom]

Voorspelling

Waar gaat het gebruik van AI toe leiden voor onze dierbare hobby het onderzoek naar onze familiegeschiedenis? Toch een vraag die zich nu aan je opdringt. Mijn voorspelling is dat de komst van de AI de invloed van de komst van internet gaat overtreffen. Ik wacht op het moment dat het CBG bekend maakt dat je met hun nieuwe AI-hulpmiddel na invoering van de achternamen van je grootouders een compleet overzicht krijgt van je voorouderlijke echtparen en hun kinderen tot in de Franse tijd.
Met de hand en internet doe je dat in een uur en in wat meer uren als je de gegevens ook opschrijft of invoert in je genealogieprogramma. Bij het CBG krijg je uiteraard dan meteen een gedcom bestand waarmee je de gegevens in een oogwenk in je database hebt, compleet met de bronbeschrijvingen en de permalinks van de scans.
We zeggen nu al dat de term stamboomonderzoek voor onze hobby niet meer doeltreffend is, althans de lading niet meer geheel dekt. Want de stamboom heb je redelijk gauw klaar en dan volgt de fase van de aanvulling met een breed scala aan gegevens uit veel verschillende bronnen, waar- door je geen pure stamboom meer creëert, maar een familiegeschiedenis.
Maar in afwachting van die ontwikkeling kun je al veel profijt hebben van het gebruik van AI.

Voor beginners heeft AI veel te bieden

Als illustratie een beginnersvraag:

> ***ik wil mijn familiegeschiedenis gaan onderzoeken. Geef mij advies om op gang te komen.***

Deze vraag was niet specifiek genoeg. Het antwoord was goed maar te algemeen. Om het te verbeteren gaf ik eenvoudig in:

> **herschrijf voor onderzoek in Nederland.**

Met als antwoord:

> ***Zo begin je met je familiegeschiedenis in Nederland – een praktische gids***
> ***1. Start met de familie***
> *a. Interview familieleden*
> *Nodig ouders, grootouders, ooms, tantes en (ex-)partners uit voor een gesprek (bij voorkeur face-to-face of via video-call). Vraag naar volledige namen, geboortedata, huwelijken, sterf-data, verhuizingen, beroepen en bijzondere verhalen.*
> *Noteer alles direct in een digitaal notitie- of tekstbestand (bijv. OneNote, Google Docs of een eenvoudige txt-file) zodat je later gemakkelijk kunt zoeken.*
> *b. Verzamel bestaande papieren*
> *Geboorte-, huwelijks- en overlijdensakten (gemeente- of kerk- registers). Paspoorten, militaire dienstbewijzen, naturalisatie-/immigratiepapieren. Foto's, brieven, dagboeken, oude stamboom-schetsen die al in de familie circuleren.*
> *Houd een logboek bij van wat je hebt gevonden en waar het zich bevindt (bijv. "Zolder, map '1900-1945', doos 3").*

Het hele, uitvoerige, antwoord zal ik hier niet weergeven. Stel zelf de vraag en bekijk het in je AI-chat-tool naar keuze.
Ik geef hier nog wel aan welke rubrieken er in het antwoord behandeld werden:

1. **Orden je gegevens**
   Genealogiesoftware kiezen
2. **Online Nederlandse bronnen raadplegen**
   WieWasWie.nl, FamilySearch.org, Open Archieven, Stadsarchief Amsterdam / Rotterdam /Utrecht etc. etc.
3. **Overweeg een DNA-test (optioneel)**
4. **Bezoek fysieke archieven en bibliotheken**
5. **Breng je bronnen nauwkeurig in kaart**
6. **Deel je voortgang en vraag om feedback**
7. **Houd rekening met ethiek en privacy**

Alles tezamen een ver uitgewerkt advies met goede tips.

Spits je vraag toe voor een beter antwoord
Als je weet waar je voorouders vandaan kwamen, kun je je vraag verder toespitsen op provincie, regio, stad of dorp.

Een vraag zou kunnen zijn:
Ik doe onderzoek naar mijn voorouders. Ze blijken voor 1880 generaties lang In de stad Arnhem gewoond te hebben. Geef mij aanwijzingen voor archieven en bronnen voor verder onderzoek.

> *Voor onderzoek naar je voorouders in Arnhem vóór 1880 zijn er diverse archieven en online bronnen beschikbaar, met focus op Gelderse archieven.*
> ***Belangrijkste archief***
> *Het Gelders Archief beheert veel relevante bronnen voor Arnhem, zoals Burgerlijke Stand (vanaf 1811 met geboorte-, huwelijks- en overlijdensakten), Doop-, Trouw- en Begraaf-boeken (DTB, ca. 1500-1811), Bevolkingsregisters (vanaf ca. 1850), Adresboeken (Arnhem 1855-1942 online), Burgerboeken (1435-1810), Memories van Successie (1818-1927) en Notariële archieven (tot 1935). Bezoek hun website voor scans en indices; studiezaal in Arnhem voor niet-gedigitaliseerde stukken.*
> ***Online portals***
> *Begin bij WieWasWie.nl en Open Archieven voor doorzoekbare indices van DTB, Burgerlijke Stand en meer uit Gelderland. Het Gelders Archief heeft een eigen online catalogus via Open Archieven.*
> ***Aanvullende bronnen***
> *Controleer kadastrale gegevens bij Kadaster in Arnhem voor eigendommen en hypotheken (gratis in hun Archiefviewer).*
> *Voor bredere context: Regionaal Archief Nijmegen of andere Gelderse archieven via overzichtslijsten. Maak een afspraak bij archieven voor gericht advies.*
> ***Vervolgacties***
> *Hoe zoek ik DTB-registers voor Arnhem voor 1800 online?*
> *Wat zijn tips voor onderzoek in notariële archieven Gelders Archief?*
> *Zijn er Arnhemse adresboeken voor 1850-1880 digitaal beschikbaar?*
> *Hoe gebruik ik WieWasWie voor voorouders in Arnhem?*
> *Wat vind ik in kadastrale archieven Kadaster Arnhem over voorouders?*

Een goed en bruikbaar antwoord, met veel links en goede vervolgacties.

Dit type vraag is heel bruikbaar als je op zoek bent naar een persoon uit een plaats waar je nog nooit gezocht hebt, bijvoorbeeld in Bergeijk:

Geef mij een gedetailleerd overzicht met links en verdere zoekaanwijzingen voor de plaats Bergeijk

Hieronder vind je een overzicht van de belangrijkste bronnen, digitale portalen en praktische stappen voor genealogisch onderzoek in de gemeente Bergeijk (Noord-Brabant). Ik heb de relevante websites en zoektips opgesomd, zodat je meteen kunt starten of je onderzoek kunt verdiepen.

1. ***Centrale archief- en informatiepunten Regionaal Historisch Centrum Eindhoven*** *(RHCe)*
   Collectie gemeentelijke, kerk- en kadastrale registers voor Bergeijk, Luyksgestel, Riethoven en Westerhoven. Digitale catalogus en mogelijkheid tot op afstand aan-vragen van kopieën.
   Link: https://www.rhc-eindhoven.nl
   Heemkundekring Bergeijk
   Lokale kennisbank, bijeenkomsten (bijv. dinsdagavond in de Heemkamer) en een lijst met bronnen specifiek voor Bergeijk.
   Link: http://www.heemkundekringbergeijk.nl/cultuur- historie-en-erfgoed/genealogie
   Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC)
   Regionale indexen, digitale kranten, bevolkingsregisters en taxatie en cijnsboeken (belangrijk voor 17e-18e eeuw).
   Link: https://www.bhic.nl
   Gemeente Bergeijk – Burgerlijke Stand
   Geboorte-, huwelijks- en overlijdensakten vanaf ca.1900 (online aanvraag via de gemeentelijke website).
   Link: https://www.bergeijk.nl
   Nationaal Archief
   Overkoepelende collectie van provinciale en gemeentelijke archieven, inclusief digitale "Digitale Stamboom" en "Archieven.nl".
   Link: https://www.nationaalarchief.nl
   WieWasWie
   Doorzoekbare indexen van burgerlijke stand- en kerkregisters (1900-1970) voor heel Nederland, inclusief Bergeijk.
   Link: https://www.wiewaswie.nl
   FamilySearch *(gratis)*
   Grote hoeveelheid gedigitaliseerde kerk- en burgerlijke registers; zoek op "Bergeijk" + datum/naam.
   Link: https://www.familysearch.org
   GenealogieOnline / Stamboom.org
   Gebruikers-stambomen, achternamen-overzichten (bijv. "VanBergeijk") en links naar bronmateriaal.
   Links: https://www.genealogieonline.nl, https://www.stamboom.org

2. ***Belangrijke soorten bronnen & waar ze te vinden***
   • ***Burgerlijke stand*** *(geboorte, huwelijk, overlijden) 1900-heden. Zoek via de gemeentelijke website, WieWasWie of FamilySearch.*

• ***Kerkregisters*** *(doop, trouw, begrafenis) vóór 1900. Beschikbaar bij RHC-Eindhoven, BHIC, FamilySearch en Archieven.nl.*
• ***Cijns-/belastingboeken***
16e-18e eeuw. Vaak digitaal via BHIC of via lokale historici (bijv. PietHeistek).
• ***Bevolkings- en huishoudregisters***
19e-begin 20e eeuw. RHC-Eindhoven, BHIC, Nationaal Archief.
• ***Kadaster- en eigendomsakten***
19e-20e eeuw. RHC-Eindhoven, Kadaster (online via Kadaster.nl).
• ***Kranten & advertenties***
19e-21e eeuw. Digitale kranten (Delpher, Brabants Dagblad) – nuttig voor overlijdens-/verhuizingsmeldingen.
• ***Familiefoto's, brieven, mondelinge geschiedenis***
Alle periodes. Vraag aan lokale families, Heemkundekringbijeenkomsten, of maak een eigen "familiearchief".

3. ***Praktische stap-voor-stap gids***
• ***Start met wat je al weet***
Verzamel namen, geboortedata, plaatsen, eventuele beroep- of religieuze aanwijzingen.
Noteer variaties in spelling (Bergeijk, VanBergeijk, de Bergeijk, etc.).
• ***Zoek in de burgerlijke stand (1900-heden)***
Gebruik de gemeentelijke website of WieWasWie.
Zoek op "Achternaam + Bergeijk" of "Plaats = Bergeijk".
• ***Ga terug naar de kerkregisters*** *(vóór 1900)*
Raadpleeg de RHC-Eindhoven-catalogus (online zoekfunctie).
Vraag digitale kopieën aan of plan een bezoek aan het centrum (afspraak nodig).
• ***Controleer cijns-/belastingboeken***
Deze geven namen van belastingplichtigen en hun adressen (handig voor 17e-18e eeuw).
Beschikbaar via BHIC of via de website van de Heemkundekring Bergeijk (soms al gedigitaliseerd).
• ***Gebruik landelijke databanken***
FamilySearch en Genealogie Online bieden vaak kant-en-klare scans van registers.
Zoek op "Bergeijk" + "doop" of "huwelijk" + jaartal.
• ***Bezoek of contacteer de Heemkundekring***
Ze organiseren wekelijkse bijeenkomsten (dinsdag 19:00-21:00) in de Heemkamer (Dokter Rauppstraat 35) waar leden je kunnen helpen met lokale bronnen. Vraag naar eventuele "lokale indexen" of "familieonderzoek dossiers" die zij hebben.
• ***Digitaliseer en organiseer je eigen data***
Gebruik een gratis genealogie-programma (bijv. Gramps) of een online platform (FamilySearchTree).
Voeg bronverwijzingen (archief, bladzijde, foto-ID) toe zodat je later makkelijk kunt controleren.
• ***Breid uit met aanvullende bronnen***
Kranten (Delpher) voor overlijdens-/verhuismeldingen.
Kadaster voor eigendomsoverdracht (handig bij emigratie of vermogensonderzoek).
Oral History: interview oudere familieleden of buurtbewoners; noteer datum en locatie.

4. ***Handige zoek-tips en combinaties***
   *• **Bergeijk "burgerlijke stand"** – vind gemeentelijke aanvraagformulieren en contactgegevens.*
   *• **Bergeijk doopboek 1850** – richt je op specifieke kerkregisters.*
   *• **Bergeijk cijnsboek 1700** – toegang tot belasting- en grondbezit lijsten.*
   *• **RHC Eindhoven Bergeijk archief** – directe link naar de catalogus van het Regionaal Historisch Centrum.*
   *• **Heemkundekring Bergeijk genealogie** – lokale verenigingspagina met bronnenlijst.*
   *• **Bergeijk site:archieven.nl** – doorzoek de nationale archiefportaal voor digitale scans.*
   *• **Bergeijk "WieWasWie"** – specifieke resultaten uit de WieWasWie database.*

5. ***Aanvullende bronnen en literatuur***
   • "Bergeijk, een familiereis door het verleden" – artikelserie van de Heijstekfamilie, beschrijft cijns-boeken en lokale families. Link: https://www.heijstekfamilie.nl/2019/04/12/bergeijk-een-familiereis-door-het-verleden-deel-2-4/.
   • Centraal Bureau voor Genealogie (CBG) – zoek op "Van Bergeijk" voor achternamen-studies en publicaties. Link: https://www.stamboom.org/stamboom/van-bergeijk/.
   • "Historie van Bergeijk" – overzichtspagina met links naar genealogische databanken van het RHC-Eindhoven.
   Link: http://www.heemkundekringbergeijk.nl/cultuurhistorie-en-erfgoed/weblinks/.

Kort samengevat
1. Start met de burgerlijke stand (gemeente of WieWas- De Twee Kwartieren - maart 2026 Inhoudsopgave 20 Wie).
2. Werk terug naar kerkregisters via RHC-Eindhoven of FamilySearch.
3. Gebruik cijns- of belastingboeken en kadaster voor de vroegere eeuwen (BHIC).
4. Maak gebruik van de lokale Heemkundekring voor expertise en fysieke bronnen.
5. Organiseer alles digitaal en noteer elke bronvermelding.
6. Met deze stappen en de genoemde links kun je een stevige basis leggen voor je stamboomonderzoek in Bergeijk.

Veel succes, en als je ergens vastloopt of extra hulp nodig hebt, laat het gerust weten!
Ik heb niet het hele antwoord gecontroleerd. Het meeste lijkt me goed bruikbaar. Dat je vóor 1900 de DTB-boeken moet gebruiken is natuurlijk steeds fout. In ieder geval helpt het je voor Bergeijk aardig op weg.
Je kunt ook prima goede hulp vinden bij het gebruik van je genealogieprogramma. Bijvoorbeeld: je wilt naast de gegevens van je vader ook de lijn van je moeder gaan onderzoeken. Maar niet in het bestand dat je hebt gebruikt voor je vaders lijn. Dat is voor velen een lastige en gevaarvolle onderneming.

Een prompt zou kunnen zijn:
geef mij stap-voor-stap-instructies om in mijn genealogieprogramma GensDataPro versie X op Windows 11 een nieuw bestand aan te maken
Ik deed dit voor mijn genealogieprogramma GRAMPS 6.0.6 op Linux Mint 22.3 en ik kreeg een prima antwoord. Alleen hij werkte niet uit dat het nieuwe bestand naast het oude bestand met de vaderlijke lijn kwam.

Dus een vervolgvraag gemaakt meteen er achteraan in de zelfde chatsessie:
Het nieuwe bestand komt naast het bestaande bestand met de vaderlijke lijn. Herschrijf je antwoord.
Het nieuwe antwoord gaf me betere instructies en zelfs aanwijzingen hoe ik de bestanden gezamenlijk kon gebruiken ondanks dat er principieel maar een van de bestanden geopend kan zijn. Probeer het zelf ook eens uit.
Ik wens je veel succes met de inzet van AI voor het onderzoek van je familiegeschiedenis. Verwerk veel context in je prompts en aarzel niet om door te vragen en je antwoord te laten herschrijven. De AI is een domme statische machine, vindt nooit dat je zeurt of dat je hem commandeert. Hieronder nog twee oefeningen waarbij je kennismaakt met twee websites met gegevens uit Duitsland die je in het grensgebied van Limburg en een deel van Gelderland goed van pas kunnen komen.

Oefen nu zelf met hulpvragen
Zoeken naar voorouder in Duitsland blijft een uitdaging en zeker langs de grens met Limburg is dat veel voorkomend.
Ons lid Peter Bindels wees de redactie op twee websites met veel gegevens uit de gebieden die in Duitsland direct grenzen aan onze provincie Limburg. Dat zijn de website van Leo Aretz en de website van Eva Verhohlen.
We geven je nu prompts om meer te weten te komen over deze websites. Zoals gewoonlijk bieden we je Perplexity aan omdat het een goed bruikbaar AI-instrument is uit de grote keuze die mogelijk is.

Voor de website van **Leo Aretz**:
Bij Perplexity heb ik de volgende vraag gesteld: Leo Aretz biedt een programma aan om genealogische gegevens te verzamelen. Geef mij meer informatie over de mogelijkheden en hoe ik het installeer en hoe ik het dan gebruik.
Deze prompt leverde bij mij een passend en correct antwoord op de vraag. Ik kon hiermee het programma goed installeren en gebruiken op een Windows-PC. Het antwoord bevatte ook bruikbare en correcte links. Ook de vervolgvragen waren adequaat en correct.

Probeer het zelf uit.
Voor de website van Eva Verhohlen gebruikte ik deze prompt ook, op de naam na hetzelfde als voor de website van Leo Aretz.

Eva Verhohlen biedt een programma aan om genealogische gegevens te verzamelen. Geef mij meer informatie over de mogelijkheden en hoe ik het installeer en hoe ik het dan gebruik.
Probeer deze prompt uit. Waarschijnlijk kom je tot dezelfde conclusie als ik, dat de prompt niet goed was. Ik ging uit van vooronderstellingen die niet juist waren: dat het een te installeren programma betrof dat Eva Verhohlen aanbiedt. Toevallig was dat correct bij de vraag naar de website van Leo Aretz. Nu dus niet. Een betere prompt was geweest:

Eva Verhohlen biedt op haar website veel genealogische gegevens aan uit Duitsland. Geef mij aanwijzingen deze website te vinden en hoe ik de gegevens makkelijk kan op-zoeken en gebruiken voor mijn onderzoek.
Inderdaad levert deze prompt veel betere resultaten op. De inhoud van het antwoord is correct, de links zijn correct en de vervolgvragen heel passend.
Probeer het zelf uit.

[Dit artikel is met toestemming van de auteur overgenomen uit 'De Twee Kwartieren - Genealogisch tijdschrift voor Kempen- en Peelland' van de NGV-afdeling Kempen- en Peelland. Peter Rooseboom is binnen NGV Kempen- en Peelland secretaris, webredacteur, en eindredacteur van "De Twee Kwartieren']

Nederlands Militair Erfgoed – Officiersnamen

[Anne Schley]

Ga naar de website: nlme.nl en klik op Officiersnamen, ga dan naar Uitgebreid zoeken, voer de achternaam van een voorouder in en wie weet vind je iets over hem.

Mocht dat zo zijn dan zijn de volgende gegevens beschikbaar:

- Naam
- Dienstvak, bij welk onderdeel hij diende
- Regiment/brigade
- Aanstellingsdatum
- Jaar van het boekje waarin hij voorkomt
- Link naar meer informatie en de akte

Literatuur en genealogie: Otmars zonen door Peter Buwalda

[Dik Jager]

Peter Buwalda (1971) debuteert in 2010 met het succesvolle *Bonita Avenue* en kondigt vervolgens een trilogie aan: het boek uit de titel, *De Jaknikker* en als laatste *Hysteria Siberiana* (werktitel).

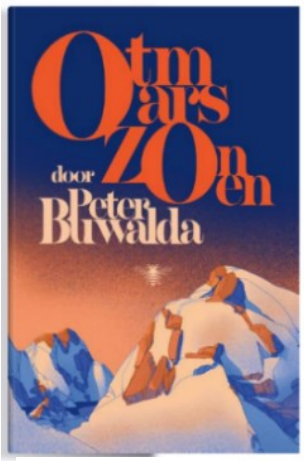

Figuur 39

Otmars zonen (607 blz.) verschijnt in 2019 en in 2025 komt *De Jaknikker* uit (688 blz.). Buwalda zwakt de trilogie wat af en zegt dat de twee boeken een eenheid (één planeet) vormen. Een mogelijk derde boek zou "als een maan om die planeet kunnen cirkelen".

Opbouw: Buwalda begint met hoofdstuk 111 en laat de nummering aflopen. *Otmars zonen* beslaat twee helften met verschillende hoofdpersonen. Helft 1 is getiteld Boven het koraal (hfdst. 111 t/m 94) en helft 2 Modderbodems (hfdst. 93 t/m 75).

De Jaknikker heeft nagenoeg dezelfde opbouw als zijn voorganger: The evening time is reading time: (hfdst. 74 t/m 55) en Peroxidewatjes: (hfdst. 54 t/m 46). Het boek eindigt met een aantal ongenummerde hoofdstukjes. Logischerwijs zal het derde boek de hoofdstukken 45 t/m 1 bevatten.

Mijn bedoeling is geweest om het artikel over **beide** boeken te laten gaan. Bij het openslaan van *De Jaknikker* blijkt echter dat ik minder weet dan op de flaptekst van het zes jaar geleden gelezen boek staat. Dat dwingt mij er toe eerst *Otmars zonen* te herlezen, een must om het vervolg te begrijpen. Deze kans wil ik ook de lezer bieden. Daarom gaat dit artikel alleen maar over het eerste boek. In een volgende editie van Gooise Sporen bespreek ik dan het tweede, met uiteraard .... een korte inhoud van het voorafgaande.

In dit artikel zijn enkele geneagrammen opgenomen om de (familie)relaties inzichtelijk te maken. Horizontale lijnen geven verhoudingen aan: huwelijken, partnerschappen en vluchtiger relaties.

Otmars zonen

De schrijver wisselt in *Otmars zonen* steeds het heden (een paar dagen verblijf op het Siberische eiland Sakhalin) af met verleden van de hoofdpersonen (jeugd, studietijd, Nigeria). Buwalda kiest ervoor om in de tekst van perspectief te wisselen, zonder dat hij dit duidelijk aangeeft.

De twee hoofdpersonen zijn Ludwig en Isabelle. Zij vertellen de twee delen in dit boek. Aan het slot neemt de derde hoofdpersoon Johan het ineens over en creëert een open einde in afwachting van *De Jaknikker*.

Ludwig
De hoofdpersoon in deel 1 van *Otmars zonen* is Ludwig Smit, een Shell-employee. Hij is in 1979 geboren als Dolf Eulenpesch, zoon van de ongehuwde moeder Ulrike (figuur 2). Zijn biologische vader is waarschijnlijk Hans (Johan) Tromp, die Shell-CEO is op het Siberische eiland Sakhalin. Het boek begint in 2013 als Ludwig bij deze Tromp op bezoek gaat. Hij komt met hem praten over verbeteringen bij Shell voor het klimaat, maar Tromp lijkt niet geïnteresseerd.

Johan Tromp – of Hans zoals hij door Ulrike genoemd wordt – heeft nóg een kind. Een oudere dochter die Anne-Jet heet. Ulrike trouwt als Dolf acht jaar is met de muziekpedagoog en weduwnaar Otmar Smit. Deze heeft een zoon die ook Dolf heet en een dochter Tosca. Beide kinderen dragen de naam van hun jong overleden moeder Selma. Zie figuur 2.Tosca (viool) en de jongere Dolf (piano) zijn beiden muziekvirtuozen. Dolf in het bijzonder, want hij is een genie als het op het spelen van composities van Ludwig van Beethoven aankomt. Zijn adoratie voor deze componist neemt af en toe waanzinnige vormen aan.

Twee zonen Dolf in één gezin is teveel van het goede. Dolf Eulenpesch krijgt daarom een andere voor- en achternaam: hij wordt Ludwig Smit, vernoemd naar zijn Duitse grootvader van moeders kant en zijn stiefvader. Niet toevallig ook de voornaam van de favoriete componist van zijn stiefbroer Dolf. Deze laatste heeft met Ulrike een ontbrekend deel van een Beethoven-sonate ontdekt. Ludwigs stiefzus Tosca helpt hem financieel als hij zijn diploma moet halen om te gaan studeren in Twente.
Ludwig heeft uitgedokterd dat Johan Tromp zijn biologische vader is.

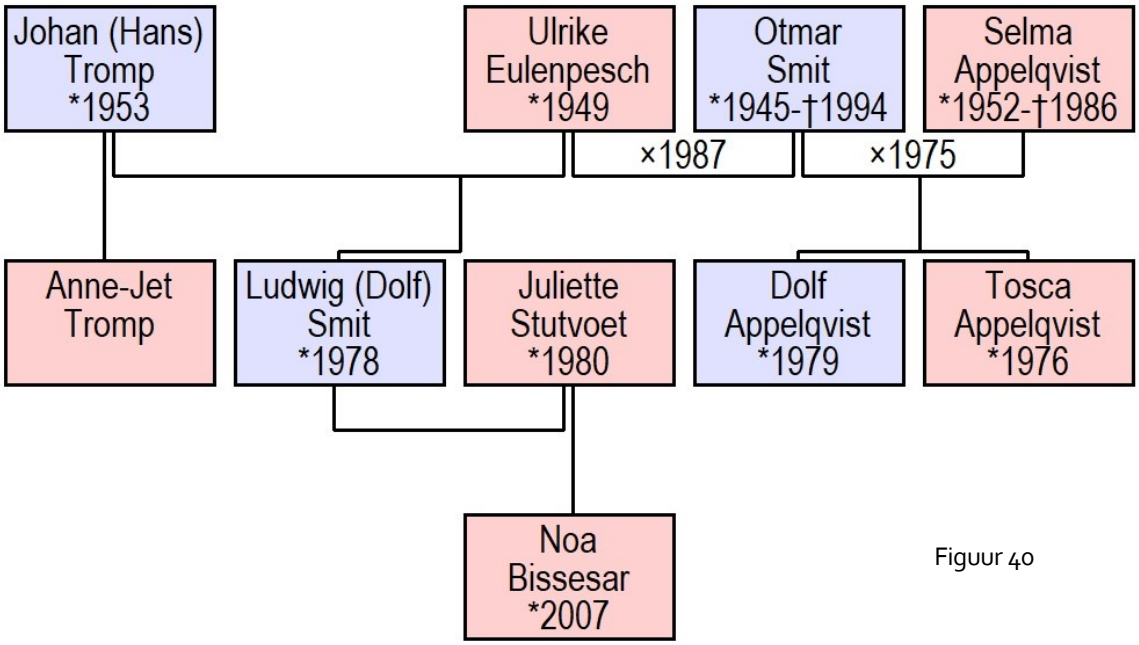

Figuur 40

Deze Tromp is de CEO van Shell op het eiland Sakhalin in Siberië. Ludwig gaat er in 2013 naar toe om te spreken over het gevolg van de oliewinningen voor de grijze walvis. Hij heeft een relatie met de apotheker Juliette Stutvoet. Uit een one-nightstand met de verpleger (later sishalounge-houder) Bessourian, heeft zij een dochtertje Noa. Ludwig is gek op dit meisje. Een ontmoeting met Noa's vader op het strand samen met de familie van Juliette is voor hem bedreigend (figuur 3). Juliette voorziet Ludwigs moeder van medicatie die deze als manager van Dolf aan hem verstrekt om zijn depressies tegen te gaan.

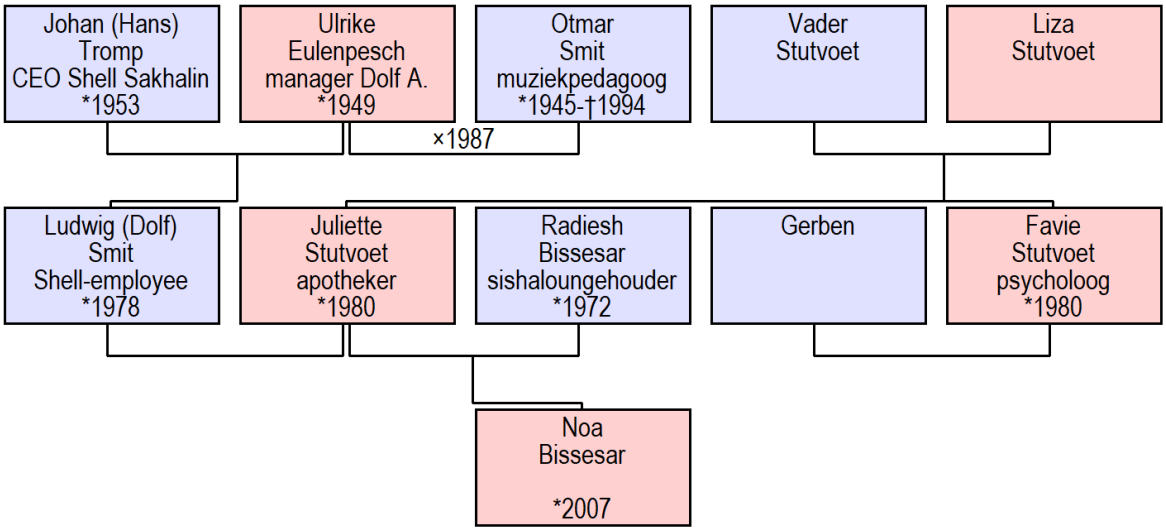

Figuur 41

Ludwig wil daarna terug vliegen naar Nederland, maar vanwege een sneeuwstorm moet hij op Sakhalin blijven. Daar ontmoet hij de 31-jarige journaliste Isabelle Orthel, die hij kent van zijn studententijd in Enschede. Zij is zijn huisgenote geweest, komt uit Thailand en is geadopteerd. Ludwig doorzoekt in 1996 haar kamer en drinkt een fles groene absint die hij later met een groen afwasmiddel vult. Isabelle komt ook voor in *Bonita Avenue*. Daarin is zij een eerstejaars student die een affaire heeft met de rector magnificus Siem Sigerist van de Tubantia Universiteit. Regelmatig heeft Ludwig telefonisch contact met Juliette, die hem aanspoort met Tromp over diens vaderschap te praten. Bovendien blijkt dat niet Tosca, maar Tromp de opleiding van Ludwig betaald heeft.

Isabelle

Het tweede deel van *Otmars zonen* gaat over Isabelle en haar relatie met Tromp. Zij is geboren in Thailand en is geadopteerd door de familie Orthel – Star Busman (figuur 4). Als tiener komt zij een geheim op het spoor waarbij haar stiefgrootvader de politicus en schrijver Star Busman én Tromp zijn betrokken: de 'kofferbak-brief'. Tromp heeft in die tijd een relatie met Isolde Ossendorp-Knop, de vrouw van de uitgever van Star Busman, die dezelfde initialen heeft als Isabelle Orthel. Later verraadt Isabelle haar adoptiegrootvader als fraudeur, zonder dat haar rol daarin bij de familie bekend wordt. Hij overlijdt kort daarna; zij neemt uit zijn bibliotheek alleen boeken van markies De Sade mee.

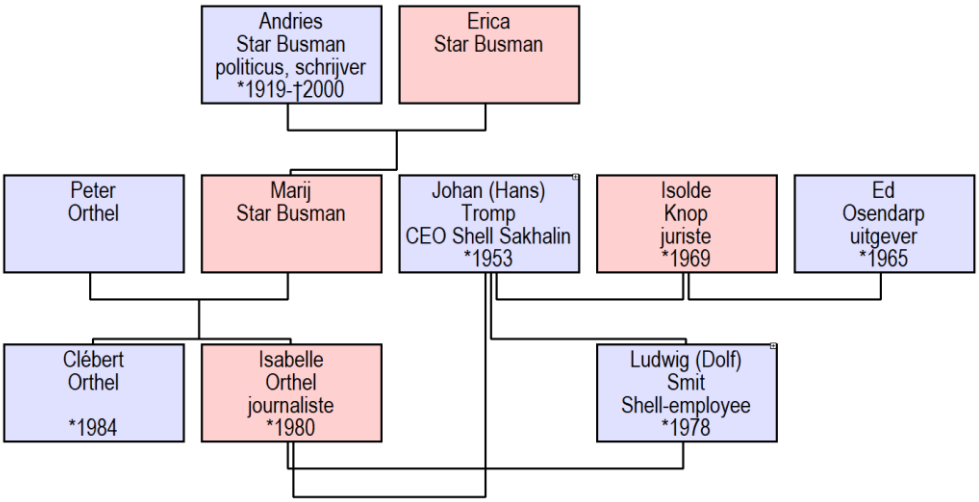

Figuur 42

Isabelle heeft in 2009 met Tromp een kinky relatie gehad toen deze CEO in Nigeria was. Zij doet zich in die tijd voor als modejournalist in plaats van onderzoeksjournalist en krijgt heel wat geheimen van deze machtige man te horen. Hij vertelt haar over de ontvoering van de Britse Jill Biggerstaff door Nigeriaanse criminelen. Tromp had dit kunnen verhinderen door de misdadigers geld te geven, maar dat wilde hij niet. Bij de ontvoering laat de cameraman het leven en Jill wordt een tijdlang gegijzeld. Isabelle schrijft samen met de Engelsman Tim Spade aan een boek over de macht van olie. Dit boek komt er echter niet. Isabelles gedrag in Nigeria maakt Spade kopschuw. De ontvoerde Jill brengt zelf een boek uit over haar kidnapping, zonder de rol van Tromp te noemen. Isabelle wordt correspondent in Moskou voor de Financial Times. Zij besluit een boek te schrijven over de macht van dit soort 'captains of industry' en gaat daarom Tromp bezoeken.
Ludwig vertelt daarvoor aan haar dat zijn stiefbroer Dolf een verdwenen werk van Van Beethoven meent te hebben gevonden. Dat triggert de onderzoeksjournalist in Isabelle zodat hij daar direct al spijt van heeft. Tromp vraagt Ludwig te komen skiën, maar Juliette wil hem graag in Nederland hebben. Ludwig krijgt genoeg van haar en besluit op Sakhalin te blijven.

Johan
Isabelle komt bij Tromps huis aan. Deze realiseert zich er vier jaar geleden te zijn ingetuind. Het boek van Jill ligt duidelijk zichtbaar in de kamer. Ze staan fel tegen over elkaar. Dan komt Tromps vrouw Barbara binnen, een zwarte Amerikaanse vrouw met gezag. Het boek eindigt in een grimmige sfeer als Isabelle een toast met een glas absint uitbrengt op de gezondheid van het echtpaar Tromp.

Otmars zonen heeft een open einde: de drie 'geheimen' – Johan Tromp als vader van Ludwig; de bemoeienis of juist niet van Tromp met de ontvoering in Nigeria en de vondst van Dolf van de Beethovencompositie blijven niet opgelost.

De afwezige vader
Hoewel Buwalda via Ludwig het al vroeg in het boek ontkent, lijkt het er natuurlijk op dat de zoektocht naar de vaderfiguur een grote rol speelt. Ook de moeder van de schrijver is in de steek gelaten en heeft Peter alleen opgevoed. Otmar is de echte vader voor Ludwig. Isabelle kent haar biologische vader niet, haar adoptievader heet Peter (!). De vader van Noa laat haar - als ze bij hem is - over aan haar oma terwijl Ludwig echt vaderlijke gevoelens heeft

voor het meisje.
Een totaaloverzicht van de belangrijkste personen staat in figuur 5. Dit overzicht is zeker te gebruiken als je het vervolg *De Jaknikker* gaat lezen. De bespreking van dat boek volgt dus in een volgende editie.

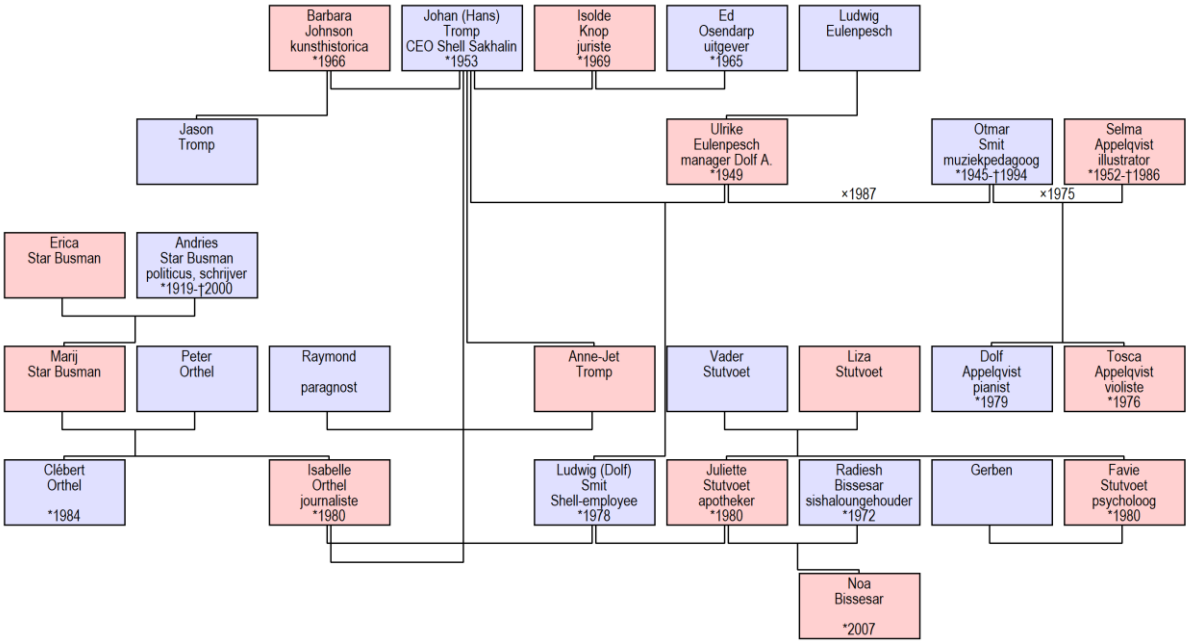

Figuur 5

NGV stambomen

In het verleden konden leden van de NGV hun stambomen online zetten op de site van de NGV met behulp van de software van The Next Generation. Al enige tijd is dit niet meer mogelijk. Een werkgroep van het hoofdbestuur heeft onderzocht hoe leden opnieuw hun stamboom op de NGV-site kunnen plaatsen. In overleg met het hoofdbestuur is gekozen voor een nieuw programma (php-website), ontwikkeld door de makers van GensDataPro.

Overdracht van gegevens
Het grote probleem bij publicatie op sites als The Next Generation is dat gebruik gemaakt moet worden van gedcom. Voor de basisgegevens werkt dat prima, maar bijzonderheden (bijvoorbeeld doopgetuigen) worden niet door elk programma op dezelfde manier vertaald naar gedcom. Dat heeft tot gevolg dat niet altijd alle gegevens op de juiste wijze op de website terecht komen.
In het nu gekozen programma wordt voor GensDataPro gebruikers de tussenstap van gedcom overgeslagen. Alle gegevens en de foto's en scans in GensDataPro worden rechtstreeks overgedragen. Voor deze gebruikers is het nu gekozen programma een enorme vooruitgang. GensDataPro heeft talloze mogelijkheden (bij voorbeeld het vermelden van de schrijfwijze van een naam in een bron). Deze worden wel in de gedcom geplaatst maar niet door alle programma's over- genomen.
Voor gebruikers van andere programma's blijft de tussenstap van gedcom nodig. Maar omdat de programmatuur van de nieuwe php-site van de NGV zelf is, kan door de

werkgroep zelf betrekkelijk eenvoudig rekening worden gehouden met de talloze verschillende codes in de gedcom bestanden. Van alle programma's worden uiteraard de basisgegevens (geboorte, doop enzovoort) goed getoond. Maar indien er gedcom bestanden worden geüpload waar ongebruikelijke gedcom codes in staan, dan is dat door de werkgroep altijd op te lossen. In eerste instantie met een zeer eenvoudige module die dialecten standaardiseert, en indien het daarmee niet lukt, dan breiden we de php code uit. Op den duur zullen zo alle gedcom bestanden goed worden ingelezen.
De afgelopen maanden is het programma getest. Naast de gegevensoverdracht vanuit GensDataPro komt ook de gedcom van veelgebruikte programma's goed over, voor zover de werkgroep nu kan overzien. De site wordt daarom nu opengesteld voor alle leden.

Besloten en openbaar
Alleen leden van de NGV kunnen hun gegevens op de NGV- site publiceren. De site kan door iedereen – lid of geen lid –worden bekeken. Uiteraard zijn gegevens over (mogelijk) levende personen alleen voor de indiener zichtbaar. Hiervoor wordt een standaard afscherm methodiek gebruikt die op meerdere websites gangbaar is. De indiener zelf ziet alle personen wel, zolang hij of zij is ingelogd. De indiener is er zelf verantwoordelijk voor dat in notities (bij overleden personen) geen gegevens over levende personen zijn opgenomen.
Op elke pagina in de publicatie is de mogelijkheid om contact op te nemen met de indiener en er is de mogelijkheid met de werkgroep contact op te nemen over ongepaste inhoud of openbaring van nog levende personen.
De site is bereikbaar onder de URL www.ngv-stambomen.nl. U komt dan op de Homepagina met een korte introductie en een selectie van ingezonden stambomen.

U kunt een stamboom aanklikken en vervolgens alleen in die stamboom zoeken door blauwe vinkje uit te klikken. Met het vinkje zoek je in alle publicaties (stambomen) tegelijk.

De startpersoon is door de eigenaar van de stamboom gekozen. Onder Informatie ziet u informatie over de stamboom, een uitgebreidere toelichting voor het zoekscherm en de optie Geavanceerd zoeken waarmee op twee personen kan worden gezocht.

Na aanmelden verandert 'Aanmelden' in uw profielnaam en krijgt u een aantal menukeuzes:

- *Bewerk account*: hier kunt u uw persoonlijke gegevens aanvullen/wijzigen.
- *Bewerk deze publicatie*: Hier kunt u de informatie over de stamboom aanpassen.
- *Upload profielafbeeldingen*: Hier kunt u een profielfoto plaatsen en de kop een eigen achtergrond geven.

De laatste drie items spreken voor zich:

- *Upload gegevens van* (*Upload gedcom*).

- *Upload dossier van* (*Upload gezipte dossiermap*).
- *Afmelden.*

Look-and-feel
De website ziet er voor GensDataPro-gebruikers heel vertrouwd uit. Er zijn vier tabbladen: Gegevens, Geneagram, Voorouders, Nakomelingen.
Op het tabblad Gegevens staan achtereenvolgens de gegevens over de persoon, een klein geneagram (drie generaties) met 'blokjes-structuur'. Op het tabblad Geneagram staat een geneagram met vier generaties.
Op het tabblad Gegevens volgen gegevens over relaties en over bronnen. Soms staat bij een bron: Niet openbare bron. De bron bevat dan ook gegevens van (mogelijk) nog levende personen.
GensDataPro-gebruikers hebben de mogelijkheid om van de personen in een bron de rol op te geven en de schrijfwijze van de naam. Uiteraard komen in NGV-stambomen deze gegevens goed over:

Bronnen:

1.	kind in	Doop- en Trouwboek Warfhuizen blz. 7	2 mei 1750, geschr. als Geert
2.	bruidegom in	Doop- en Trouwboek Warfhuizen blz. 70	7 jul 1782, geschr. als Geert Klasens
3.	vader in	Doop- en Trouwboek Warfhuizen blz. 26	12 okt 1783, geschr. als Geert Claasen
4.	vader in	Doop- en Trouwboek Warfhuizen blz. 26	17 jul 1785, geschr. als Geert Clasens
5.	vader in	Doop- en Trouwboek Warfhuizen blz. 28	30 sep 1787, geschr. als Geert Klazens

Het tabblad Voorouders geeft de kwartierstaat tot zeven generaties; het tabblad Nakomelingen de parenteel met zes generaties.

Aanmelden
Zoals gezegd, alle leden kunnen hun stamboom plaatsen. We gaan daarbij ervan uit dat de stambomen betrouwbaar zijn. Een stamboom die gemaakt is door gegevens te halen uit andere stambomen zonder eigen bronnenonderzoek is niet betrouwbaar: er zijn al te veel stambomen op internet te vinden waarbij fouten van anderen worden gekopieerd. Het is daarom gewenst dat de stamboom voorzien is van bronnen. Zonder bronnen is het lastig om de betrouwbaarheid van de gegevens na te gaan.
Op de website van de NGV vindt u – als u bent ingelogd – een **aanmeldformulier** om een account aan te vragen voor **ngv-stambomen.nl**. U ontvangt dan een publicatienaam, een gebruikersnaam en een wachtwoord. Daarmee kunt u uw stamboom uploaden. Voor GensDataPro gebruikers is er een aparte menuoptie in GensDataPro, onderin het menu Uitvoer. Deze optie is beschikbaar voor leden die een account hebben gekregen en versie 3.2 hebben geïnstalleerd. Deze versie komt begin mei beschikbaar.

Gegevens uploadbestand voor ngv-stambomen.nl
Dossier uploadbestand voor ngv-stambomen.nl

Gebruikers van andere programma's vinden op de website uploadopties voor hun gegevens (een gedcom) en foto's (als zip bestand). Elk lid zal één publicatie mogen uploaden. Daar mogen meerdere stambomen in staan, maar het moet één bestand

zijn. Ervaring leert dat er anders een enorme wild- groei aan teststamboompjes wordt geüpload: dat wil de NGV graag voorkomen.
Uiteraard zal de werkgroep het in het begin druk krijgen met – toch weer onbekende– codes in de binnenkomende gedcom bestanden. We verwachten dat op termijn in orde te krijgen. We hopen dat vele leden van de nieuwe mogelijkheid gebruik maken.
Vragen? **helpdesk@ngv-stambomen.nl**

Tobias Bos - Menno de Lange - Jaap de Rooij - René van Stipriaan - Dick Waalboer - Bas Wilschut
Dit artikel is overgenomen uit Gens Nostra 2026-03

Kopij Gooise Sporen

Het volgende nummer van Gooise Sporen verschijnt half september 2026.
Kopij voor dat nummer mag je vóór eind augustus sturen naar de redactie: **redactie-goi@ngv.nl**

Daarbij kun je denken aan bijzondere vondsten in een archief, moeizame en al of niet succesvolle zoektochten naar informatie over specifieke voorouders of een verhaal bij een bijzondere foto. Kortom, iets waarvan je je mede-genealogen deelgenoot wilt maken.

Evenementen in 2026

Voor al onze activiteiten kijk in de afdelingsagenda:
ngv-afdelingen.nl/goi/agenda

Voor alle landelijke NGV cursussen en evenementen kijk op: **ngv.nl/academie**

Ledenaantal

Het ledenaantal bedraagt: 141

Colofon

Nederlandse Genealogische Vereniging. Opgericht 1 juli 1946.
Correspondentieadres: NGV, Postbus 50, 3980 CB, Bunnik
Bibliotheek en andere diensten: Kosterijland 3, 3981 AJ, Bunnik
Openingstijden: 1e en 3e donderdag van de maand van 10:00-16:00 uur op afspraak.

Afdeling Gooiland. Opgericht 30 maart 1949.
De afdeling omvat de gemeenten met de postcodes: 1200 t/m 1279, 1400 t/m 1419 en 3630 t/m 3639.
Dit zijn de (deel)gemeenten Hilversum, Loosdrecht, Kortenhoef, 's-Graveland, Ankeveen, Laren, Blaricum, Huizen, Naarden, Bussum, Nieuwersluis, Loenen a/d Vecht, Loenersloot en Vreeland.
Alle bijeenkomsten zijn in de Bethlehemkerk, Loosdrechtseweg 263, Hilversum.
Voor bereikbaarheid: **https://delichtbron.nl/contact/**

Dit afdelingsblad wordt digitaal toegezonden aan de leden van de NGV, afdeling Gooiland en aan de leden van andere afdelingen, die een bijkomend lidmaatschap zijn aangegaan.
Het blad verschijnt viermaal per jaar.
Gooise Sporen online: Koninklijke Bibliotheek ISSN: 2950-5607
Website afdeling Gooiland: **https://www.ngv-afdelingen.nl/goi/**
NGV-website: **https://www.ngv.nl/**
Deze afdeling is ook actief op Facebook als '**Ngv Gooiland**' en op X: @NGV_GOOI (**https://x.com/ngv_gooi**) en op BlueSky :@ngv-gooi.bsky.social (**https://bsky.app/profile/ngv-gooi.bsky.social**).

Bestuur:
Voorzitter: Louis Heinsman, Van der Zaenlaan 49, 1215 SJ, Hilversum, 035-6233785,
email: **voorzitter-goi@ngv.nl**
Secretaris: Dik Jager, Steijnlaan 13-B, 1217 JR, Hilversum
email: **secretaris-goi@ngv.nl**
Penningmeester: Maarten van Mourik, Neuweg 453, 1215 JC, Hilversum, 035-6219269
email: **penningmeester-goi@ngv.nl**
Redactie Afdelingsblad: Anne Schley-de Bruin, Zuidereinde 197, 1243 KW 's-Graveland
email: **redactie-goi@ngv.nl**
Webredactie: Anne Schley-de Bruin, email: **webredacteur-goi@ngv.nl**

Kopij: mocht u kopij willen aanleveren, dan is dat zeer welkom. Artikelen het liefst als platte tekst, dus zonder opmaak. Foto's en dergelijke separaat meesturen als jpg-bestand. Graag mailen naar: **redactie-goi@ngv.nl**